

Noul regulament de acces la profesiunea de expert contabil ▶ pag. 25

Anul 2 • nr. 11

septembrie 2008

32 de pagini

8,9 lei

www.revistaconta.ro

Revista
conta

Pentru specialiștii în finanțe și contabilitate

Procedura de
autorizare a cheltuielilor
în proiectele cu fonduri
europene

▶ pagina 21

Analiza statistică
a corelațiilor elementelor
subsistemului resurselor

▶ pagina 12

Creditul-punte,
o soluție optimă

▶ pagina 19

„Băieții deștepți“
au confiscat

AUDITUL și
CONSULTANȚA
FISCALĂ

Experții contabili denunță faptul că jumătate din piața serviciilor de contabilitate este controlată de funcționarii publici. Marin Toma, președintele CECCAR se întreabă de ce auditul statutar care se pretinde a fi independent, trebuie să fie condus de funcționari ai statului în frunte cu ministrul Sănătății

▶ pagina 5

Pentru ca sunt diamante

București

Calea Victoriei 116-118

Tel.: 021 21 11 478

*Verighete, inele de logodnă,
bijuterii cu diamante și pietre prețioase
din aur de 18kt și platină*

SUMAR

EVENIMENT

- ▶ „Băieții deștepți“
au confiscat auditul și
consultanța fiscală pag 5
- ▶ Vară fierbinte pentru economia
României! pag 7

STUDII DE CAZ

- ▶ Ce face un Manager de Resurse
Umane? pag 9
- ▶ Monografie contabilă:
costul de producție pag 10
- ▶ Analiza statistică a corelațiilor
dintre elementele componente
ale subsistemului
resurselor pag 12
- ▶ Reguli simple pentru
întocmirea unui cod de etică
eficient pag 15

INTERVIU

- ▶ Alina Timofti: Externalizarea
operațiunilor, un pas
înainte spre profesionalizarea
companiei pag 17

FONDURI EUROPENE

- ▶ Procedura de autorizare
a cheltuielilor în proiectele cu
fonduri europene pag 21

JURIDIC

- ▶ Propunere de modificare
a Regulamentului
de acces la profesiunea
de expert contabil pag 25

IT

- ▶ Rack-Soft, funcții de apelare
telefonică pe Internet pag 27
- ▶ Noul Check Point VPN-1 VE
protejează aplicațiile în mediile
virtuale pag 28

ȘTEFAN RĂDEANU

Profesia contabilă, la răscruce

Când scriu aceste rânduri se află în desfășurare cel de-al XVII-lea Congres al Profesiei Contabile din România. Un eveniment extrem de important pentru breasla contabililor din România și nu numai, dovadă că în acest an și-au anunțat prezența peste 1000 de participanți, membri ai Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, colaboratori interni și internaționali, reprezentanți ai Comisiei Europene, ai Federației Internaționale a Contabililor (IFAC), ai Federației Experților Contabili Europeni (FEE), ai Parteneriatului Sud-Est European pentru Dezvoltarea Contabilității, ai Federației Internaționale a Experților Contabili Francofoni, precum și reprezentanți ai mediului de afaceri. Două zile dense de lucrări. Tema principală a Congresului a fost incitantă: „Profesia contabilă între reglementare și interesul public”. Sincer, am așteptat cu nerăbdare discuțiile din cadrul sesiunii plenare „Profesia contabilă la răscruce?” precum am așteptat punctele de vedere ale greilor în domeniu și mă refer aici la Marin Toma, președintele CECCAR, Fermin del Valle, președintele IFAC, și Jacques Potdevin, președintele FEE. De ce acest interes? Foarte simplu. Deoarece sunt necesare clarificări și luări de poziție pentru a stopa intervenționismul statului într-o profesie liberală. Cu puțin timp în urmă scriam în Curierul național editorialul „Un Corp, două Camere și multe taxe” prin care arătam cât rău și câtă confuzie a creat acest intervenționism care, practic, a fracturat această profesie. Într-adevăr, reacțiile la acel editorial au demonstrat că profesia contabilă este la răscruce. Este de ajuns de citit comentariul postat pe site-ul Curierul național de către expertul contabil Alexandru Țugui: „Că sunt împărțite pe camere, cămăruțe și grupuri de activități poate fi un lucru și bun, și rău. BUN pentru că nu poți fi „bun” la toate activitățile dintr-un domeniu (la nivel individual) și nu poți să le gestionezi eficient fără oameni implicați în asemenea activități (la nivel instituțional). Bine ar fi fost ca aceste Camere să se fi putut dezvolta ca structuri ale CECCAR, dar n-a fost să fie așa, cu toate că pentru audit a fost o asemenea încercare. Asta e! Se poate vorbi mult de ce s-a ajuns în această stare. Cert este că avem o problemă ca profesie și trebuie s-o rezolvăm. Dar poate vom discuta acest subiect cu altă ocazie. RĂU, pentru că s-a fărâmițat profesia contabilă (și ne temem să nu dispărem, cine știe ?), pentru că un profesionist trebuie să treacă prin diferite examene și stagii, să plătească cotizații multiple (și nu taxe) pe care pentru cei mai mulți dintre noi este destul de greu să și le procure și chiar să și le gestioneze (în glumă fie spus, este posibil să te trezești exclus pentru că ai uitat să-ți plătești cotizația sau să participi la vreo adunare generală), pentru că ne mai rămâne puțin timp de lucru efectiv pe piață dacă ținem cont de programele de pregătire continue pe parcursul anului – și lista motivelor ar putea continua. Totuși, toate bune și frumoase, dar ne putem întreba dacă toate aceste frământări organizatorice aduc sau nu un plus de siguranță/satisfacție utilizatorului de informație contabilă, sau altfel spus beneficiarilor serviciilor noastre. Susțin acest lucru deoarece în final el este evaluatorul serviciilor noastre. În opinia mea, aici se poate vorbi de principii încălcate, cum ar fi cel al INDEPENDENȚEI, dar și cel al PRUDENȚEI. În plus, unii dintre noi nu sunt la curent nici măcar cu teoria utilității, fie ea chiar și marginală. Dar ce să-i faci? Mergem înainte pentru că în spate, în stânga și în dreapta avem dușmani, fie chiar închipuiți sau mai moderni... virtuali. Oful este mare la experții contabili! Personal nu mă simt bine când, în calitate de expert contabil, aflu că trebuie să mai dau un examen de acces la stagiul, să mai particip la un stagiul după 16 ani de experiență, din care vreo 13 ani de expert contabil și în final alt examen de ieșire din stagiul. Poate fi un lucru bun pentru cei care intră în profesie pentru prima dată, nicidecum pentru cineva cu experiență demonstrată. Nu mă tem că sunt nevoit „să învăț continuu”, ci mai mult mă tem că pierd timpul și banii în mod continuu. Ce se poate reproșa în mod direct legislației care a permis această stare de lucruri sunt fărâmițarea orgolioasă a profesiei și lipsa grijii față de profesionistul contabil, nevoit să alerge continuu după o șampilă, mai ceva decât după o fata morgana. Oare noi, românii, nu putem fi mai prudenți cu timpul, cu banii, cu nervii și, de ce nu, și cu aleșii!”. Comentariile sunt de prisos. Reacția guvernamentală se lasă așteptată, cu riscurile de rigoare. |

conta

Revista
Pentru specialiștii în finanțe și contabilitate

Editor: **INTERMEDIA CONCEPT SRL**

Adresa: **București, Piața Presei Libere
nr. 1, Corp A3-A4, etaj 1, Sector 1**

Tel.: **0311.050.127, 0311.050.128**

Fax: **021/316.31.85**

Director general: **Georgeta Manea**

Director executiv: **Alexandru Pavel**

Director editorial: **Ștefan Rădeanu**

Redactor-șef: **Raluca Dobre**

Layout & DTP: **Omni Press & Design (art@opd.ro)**

Marketing: **Ana Zărioiu**

Tel.: **0720.880.412 • marketing@revistaconta.ro**

Difuzare: **office@intermediaconcept.ro**

tel.: **031/105.01.29; fax 021/316.31.85**

ISSN: **1844-0797**

Citi Bank, aleasă pentru plata pensiilor românilor din străinătate

Românii stabiliți în străinătate primesc, din august, pensiile și alte drepturi de asigurări sociale de la sistemul public din România într-un cont bancar deschis de aceștia, printr-un parteneriat încheiat între Casa Națională de Pensii (CNPAS) și Citibank. „Numărul total estimat al românilor care vor beneficia de acest serviciu este de aproximativ 29.000, dintre care cei mai mulți se află în Germania – 10.000 de persoane, Austria (5.000), Ungaria (4.000), dar și în alte state. Din august, primesc, pentru prima dată, pensia în statul de domiciliu sau de reședință. Baniile vor fi virate în contul bancar declarat de beneficiari la casa teritorială de pensii care are în evidență dosarul respectivei persoane“, se arată în comunicat. Potrivit datelor băncii, primele plăți în străinătate au fost asigurate în luna iulie a acestui an, în vederea testării procedurilor de transfer.

Orice persoană care are dreptul la pensii și la ajutoare de deces va beneficia de aceste prestații. Aderarea României la Uniunea Europeană a impus renunțarea la clauzele de reședință (ședere obișnuită) în cazul beneficiarilor stabiliți pe teritoriul statelor membre ale Uniunii Europene (UE) și, ulterior, ale Spațiului Economic European (SEE). Potrivit legislației comunitare, persoana care are dreptul la pensii și la ajutoare de deces, dobândite potrivit legislației române, va beneficia de aceste prestații chiar dacă locul său de ședere obișnuită este stabilit pe teritoriul altui stat membru al UE/SEE decât România. De asemenea, pentru a asigura egalitatea de tratament între toți beneficiarii sistemului public de pensii și luând în considerare solicitările venite din partea celor care nu au domiciliul pe teritoriul unui stat membru al UE/SEE și nici nu își pot desemna un mandatar cu domiciliul pe teritoriul României, a fost prevăzută posibilitatea plății drepturilor cuvenite din sistemul public și pe teritoriul statelor extracomunitare. „Pentru a garanta transferul drepturilor de pensie pe teritoriul altor state, Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale (CNPAS) a invitat instituțiile financiar-bancare să depună oferte pentru încheierea unei convenții care să asigure exclusiv achitarea drepturilor de pensie în străinătate. |

BT Leasing finanțează sectorul IMM

Divizia grupului financiar Banca Transilvania BT Leasing va acorda finanțări de bunuri de tip sale & lease back întreprinderilor mici și mijlocii, prin care acestea pot vinde un imobil companiei de leasing, recuperându-l printr-un contract de leasing financiar pentru a obține lichidități. Soluția de finanțare Valorificator – Sale & Lease-Back este destinată și persoanelor fizice autorizate și asociațiilor familiale. „Dorim să devenim compania de leasing pentru întreprinzătorii români și să ne aliniem, astfel, poziționării Băncii Transilvania. Noul produs este încă o etapă a acestui proiect ambițios, inițiat în octombrie 2007, când am făcut publică noua noastră strategie“, a declarat directorul general al BT Leasing, Titus Nicoară. În acest fel, clienții pot obține până la 100.000 de euro în schimbul unui bun mobil sau imobil vândut companiei de leasing și recuperat printr-un contract de leasing financiar, suma putând fi utilizată pentru nevoile firmei. Finanțarea este acordată pe o perioadă cuprinsă între un an și cinci ani pentru bunurile imobiliare, în timp ce pentru bunurile mobiliare durata contractului de leasing este de maximum patru ani. Firmele care sunt

interesate de acest produs trebuie să înregistreze profit din exploatare, chiar dacă evoluția cifrei de afaceri este în scădere cu până la 20%, sau să aibă o evoluție a cifrei de afaceri pozitivă, chiar dacă nu înregistrează profit din exploatare. De asemenea, acestea nu trebuie să fie înregistrate în Centrala Incidentelor de Plăți cu mai mult de trei incidente majore în ultimele șase luni și să nu aibă interdicție de a emite cercuri bancare. Totodată, aplicanții trebuie să figureze în Centrala Riscurilor Bancare cu serviciul datoriei A în ceea ce privește creditele contractate în ultimele șase luni și să fie stabile financiar.

Finanțarea de tip sale & lease back poate fi accesată în rețeaua de unități ale Băncii Transilvania, precum și în cele 34 de sedii ale companiei de leasing.

BT Leasing Transilvania face parte din Asociația Societăților Financiare – ALB România, care cumulează 93% din totalul pieței naționale de leasing și o cotă semnificativă a creditului de consum. Piața de leasing a ajuns anul trecut la 4,49 miliarde de euro, în creștere cu peste 50% față de 2006, în funcție de valoarea bunurilor finanțate. |

Creștere cu 34 la sută a profitului Astra Asigurări

Astra Asigurări, controlată de grupul austriac Uniqa, a afișat pentru prima jumătate a acestui an prime brute subscrise de 253,6 mil. lei (69,1 mil. euro), în creștere cu 34% față de același interval din 2007, și a trecut pe profit, pe fondul unui avans solid pe segmentul clădiri și bunuri. În primul semestru din 2007 Astra Asigurări înregistrase prime brute subscrise de 189,8 mil. lei. De asemenea, pentru anul trecut, aceasta a raportat pierderi de 69,9 mil. lei (21 mil. euro), ca urmare a introducerii unei noi metodologii de calcul actuarial al rezervelor, a creșterii daunalității pe segmentul auto, precum și a extinderii rețelei teritoriale.

Astra Asigurări și-a păstrat tendința de creștere a câștigului înregistrat în primul trimestru al acestui an. Astfel, compania afișase pentru T1 din acest an un profit net de 1,05 mil. lei, după pierderile de 11,4 mil. lei din aceeași perioadă din 2007. Pe segmentul de asigurări generale, compania a înregistrat prime brute subscrise de 251,3 mil. lei în S1 al acestui an, în creștere cu 34% față de același interval din 2007.

Cea mai mare creștere – de 190,02% – a fost înregistrată, în intervalul analizat, pe segmentul de asigurări de clădiri și bunuri, în timp ce segmentul de răspunderi civile a generat prime subscrise în creștere cu 68,97%. De asemenea, pe clasa de asigurări auto Casco, Astra Asigurări a subscris prime de 106,65 mil. lei, cu 67,8% mai mari față de aceeași perioadă a anului trecut, iar pentru Casco Aviație volumul primelor brute subscrise a fost de 6,75 mil. lei, în urcare cu 96,1%. Compania a mai atras 7,42 mil. lei pe segmentul de răspundere civilă pentru aeronave, mai mult cu 32,5% față de același interval din 2007. În ceea ce privește segmentul de asigurări de răspundere civilă (RCA), a înregistrat în S1 un volum de prime de 86,7 mil. lei, iar clasa asigurărilor de accidente de persoane a adus prime de 6,11 mil. lei, în creștere cu 195,5% față de primul semestru din 2007. În același timp, compania a înregistrat o majorare de 11% a afacerilor cu asigurări de viață, până la 2,26 mil. lei. |

„Băieții deștepți“ au confiscat auditul și consultanța fiscală

Experții contabili denunță faptul că jumătate din piața serviciilor de contabilitate este controlată de funcționarii publici

ȘTEFAN RĂDEANU

La București, în perioada 1-2 septembrie au avut loc lucrările celui de-al XVII-lea Congres al Profesiei Contabile din România, manifestare care a reunit un număr impresionant de participanți, peste 1.500 de reprezentanți ai Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați (CECCAR), parteneri interni, reprezentanți ai mediului de afaceri, precum și importante personalități precum: Fermin del Valle, președintele Federației Internaționale a Contabililor (IFAC), și Jacques Potdevin, președintele Federației Experților Contabili Europeni (FEE).

Au mai participat reprezentanți ai Băncii Mondiale, ai Parteneriatului Sud-Est European pentru Dezvoltarea Contabililor, Federației Internaționale a Experților Contabili francofoni, printre partenerii acestei reuniuni fiind Curierul Național și revista Conta.

„Congresul nostru se constituie în cel mai mare eveniment socio-științific organizat vreodată în România, și are locul său bine stabilit în circuitul internațional al manifestărilor de profil. El nu este numai cel mai mare, comparativ cu edițiile precedente, dar și cel mai important, întrucât tema centrală a Congresului

„Profesia contabilă între reglementare și interes public este extrem de actuală, profesia contabilă din anumite jurisdicții, dar și la nivel global aflându-se într-un moment de răscruce“, sublinia în discursul său de deschidere Marin Toma, președintele Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR).

De ce profesia contabilă a ajuns la un moment de răscruce? Au explicat în prelegerile lor Fermin del Valle, președintele IFAC, Jacques Potdevin, președintele FEE, și Marin Toma, președintele CECCAR, subliniind necesitatea adoptării de standarde de înaltă calitate. Cauzele sunt atât de ordin global, cât și intern.

Deși noua viziune globală asupra profesiei este explicabilă, totuși experții internaționali au avertizat asupra riscului excesului de reglementare care poate aduce atingere profesiei. Reglementarea serviciilor contabile, susțineau vorbitorii, tre-

buie să răspundă interesului public respectând principiile proporționalității, transparenței, competiției, justiției și consecvenței. Astfel de principii, care să nu permită apariția discriminării, ar trebui să fie recunoscute și aplicate în plan intern. Care este situația în România? Cât de liberă este profesia contabilă la noi? Au fost întrebările cap de afiș ale Congresului Profesiei Contabile din România. Chiar în mesajul de salut adresat participanților la reuniune, președintele Traian Băsescu avertiza că implicarea funcționa-

rilor publici, a statului în această activitate este încă foarte puternică, fiind un aspect - susține președintele - care este dublat de „unele paralelisme nejustificate“ ce tind spre un caracter monopolist. Mesajul șefului statului a devenit clar înțeles după alocuțiunea prof. univ. doctor Marin Toma, președintele CECCAR, cel care a reclamat politica intervenționistă a statului, prin diverși funcționari publici cu rang. „Părți interesate acționează în sensul slăbirii eforturilor pentru dezvoltarea profesiei contabile prin creșterea rolului au-

Marin Toma, președintele Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România

torităților publice, al guvernelor, dând un alt sens și atribuind un alt conținut problemelor legate de supravegherea publică și celor legate de simplificare. Altfel spus, după ce a fost reglementată profesia contabilă ca întreg, «băieții deștepți», care probabil au constatat că se poate trăi foarte bine din taxe de reexaminare și cotizații de la specialiștii deja formați, deja instruiți și care muncesc din greu, s-au apucat să extragă din întreg și să-și însușească două din activitățile componente: auditul și consultanța fiscală. Nu credem că reglementarea distinctă a acestor activități este de neluat în seamă.

Deranjant este modul în care s-au făcut reglementările respective, prin confiscarea ilegală a celor două activități din sfera de preocupări a expertului contabil, prin caracterul monopolist și exclusivist al acestor reglementări, prin derutarea mediului de afaceri și mai ales prin consecințele nefaste asupra protejării interesului public, fiind vorba de două activități independente și autonome și care în acest fel au fost introduse sub controlul funcționarilor publici.

Și ne mai mirăm de ce corupția, evaziunea și alte fenomene negative din economie au atins niveluri care așază România pe un loc de neînviat. România este singura țară care are două legi ale auditului. În fața unei situații de o asemenea gravitate din profesia contabilă, diferiți experți s-au mulțumit să rețină că profesia în România «este excesiv reglementată» - sublinia Marin Toma, președintele CECCAR.

Cine sunt „băieții deștepți“?

În cadrul Congresului Profesiei Contabile din România, Marin Toma, președintele Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR), a adus în discuție incompatibilitățile și conflictele de interese în profesia contabilă. Președintele CECCAR a susținut că sistemul generalizat în economia românească a determinat ca funcționarii publici să controleze jumătate din piața serviciilor contabile. Potrivit acestuia, cauzele fundamentale sunt reprezentate de nedefinirea sau definirea eronată a rolului statului în economie și a conceptului de parteneriat public-privat. Guvernele „digeră“ greu, chiar au un comportament abuziv, arogant, față de tot ce e neguvernamental. O a doua cauză este reprezentată de calitatea deplorabilă a unor reglementări care urmăresc mai mult interese ale unor grupuri țintă, și nu interesul general. Și, nu în ultimul rând, educația, cultura și mentalitățile inadecvate ale unor factori de decizie politică.

Potrivit lui Marin Toma, sistemul generalizat existent în societatea românească poate fi exemplificat prin faptul că parlamentari și înalți funcționari guvernamentali se regăsesc în diferite comitete de privatizare, în consilii de administrație, comisii de cenzori și în alte funcții în sectorul privat. De asemenea, funcționari publici sunt implicați în furnizarea unor servicii liberale întreprinderilor, iar miniștri și mulți funcționari guvernamentali se află în conducerea unor organisme neguvernamentale și chiar a organismelor pro-

fesionale (cum este cazul chiar în profesia contabilă: CAFR - Camera Auditorilor Financiarilor din România și CCF - Camera Consultanților Fiscali). În plus, acest sistem poate fi ilustrat și prin înființarea în cadrul unor ministere și agenții guvernamentale de tot felul de structuri cu atribuții de consultanță paralele cu cele neguvernamentale care însă realizează o concurență neloială și derutează consumatorii și, de asemenea, formarea de către instituții și organisme guvernamentale și de bănci a unor „echipe ale casei“ prin tot felul de „agreeri“ în domeniul prestării serviciilor de consultanță, audit, evaluare etc.

Consecințele sistemului generalizat, conform președintelui CECCAR, sunt în primul rând corupția, evaziunea și alte crime economice. În al doilea rând, întârzierea procesului de integrare europeană și creșterea nejustificată a costurilor sociale ale transformărilor economice. Pe lângă acestea, se numără și o birocrație excesivă care înăbușă spiritul de întreprinzător și neîncrederea celor mulți în virtuțile economiei de piață.

Marin Toma a subliniat faptul că, în cadrul acestui sistem, în profesia contabilă este de neînțeles de ce auditul statutar, care se pretinde a fi independent, trebuie să fie condus de funcționari ai statului, în frunte cu ministrul sănătății, și că, oare, este de neînțeles de ce un ministru care are sarcina de a controla în numele statului cum se respectă legea fiscală, tot el conduce și un așa-zis organism autonom care acordă consultanță fiscală aceluiași contribuabili. |

Vară fierbinte pentru economia României!

Deși am reușit să înregistrăm cea mai mare rată a inflației din ultimii trei ani, 9,04%, iar Banca Națională a României a decis să majoreze din nou dobânda-cheie, la 10,25%, cel mai ridicat nivel din ultimii doi ani, pe ansamblu economia merge ca unsă! „Creșterea economică, de 8,2%, nu a mai atins acest nivel din perioada comunistă“, a declarat ministrul Economiei și Finanțelor, Varujan Vosganian.

RALUCA DOBRE

Economia României a crescut cu 8,2% în primul semestru din 2008, în condițiile în care în trimestrul al doilea avansul produsului intern brut (PIB) a fost de aproape 9%, un record al perioadei de tranziție, a declarat ministrul Economiei și Finanțelor, Varujan Vosganian. „Până în 2012, România va intra în prima jumătate a țărilor europene ca dimensiune a produsului intern brut. Până în 2020 vrem să ajungem la un PIB de 440-450 miliarde

gic“ de 10 miliarde de euro în 2008, acoperind deficitul de cont curent într-o măsură semnificativ mai mare față de anul trecut.

Acesta mai declarase, înainte de aflarea rezultatelor, că în primele cinci luni ale anului „am primit 4,2 miliarde de euro investiții străine directe, în condițiile în care nu am avut decât o singură privatizare notabilă – a Electrica Muntenia Sud“. „Dacă lucrurile continuă așa, vom putea depăși un prag psihologic de 10 miliarde euro investiții străine directe pe acest an“, menționa Vosganian.

Potrivit datelor publicate de banca centrală, investițiile străine directe aproape că s-au dublat în primele cinci luni din acest an față de aceeași perioadă din 2007, ajungând la 4,114 miliarde euro, valoare care a acoperit aproape două treimi din deficitul de cont curent, față de 36% în intervalul ianuarie-mai al anului trecut.

Vești bune și dinspre deficitul de cont curent – a intrat pe un trend descrescător

Deficitul bugetar s-a redus până la 0,64% din produsul intern brut după primele șapte luni ale anului, de la 1,12% din PIB în primul semestru, datorită nivelului

„Avem într-adevăr o creștere sustenabilă, pentru că avem resurse foarte mari în economie. Nu suntem supraîncălziți. BNR spune că o creștere sustenabilă este de 6%, dar vreau să văd și eu formula de calcul. Trebuie să fim conștienți de faptul că se utilizează numai a 10-a parte din cantitatea de îngrășăminte folosită în celelalte țări din Uniunea Europeană, avem grad de necultivare de peste 50%, și alte resurse nefructificate în industrie și servicii“, este de părere reputatul analist financiar Bogdan Baltazar.

euro, fiind în primele 9-10 țări din UE“, a mai adăugat Vosganian.

Institutul Național de Statistică (INS) va anunța datele estimate despre creșterea economică în trimestrul II și în semestrul I din 2008 la începutul lunii septembrie.

În trimestrul I, economia României a crescut cu 8,2%, la 86,745 miliarde lei (23,5 miliarde euro).

Ministrul Economiei și Finanțelor a reamintit că investițiile străine directe în România ar putea depăși „pragul psiholo-

bun al colectărilor în iulie, a explicat ministrul Economiei și Finanțelor, Varujan Vosganian.

„Rezultatele la șapte luni arată că avem, la nivelul veniturilor, un nivel de 54,8%, iar realizarea pentru cheltuieli este de 53,2%“, a declarat Vosganian. Pentru primele șase luni ale acestui an, Finanțele au anunțat un deficit al bugetului general consolidat de 5,19 miliarde lei (1,46 miliarde euro), sumă care echivalează cu 1,09% din valoarea estimată de Comisia

„Se apropie alegerile și trebuie conduși banii către clientela din administrație, clientela politică ...Rectificările bugetare sunt normale, însă aceasta din preajma alegerilor mă face suspicios“, a afirmat Bogdan Baltazar.

de Prognoză pentru PIB-ul din acest an, de 475 miliarde lei.

Totuși, potrivit MEF, la toamnă se impune o nouă rectificare bugetară

A treia rectificare bugetară din acest an se va face la sfârșitul lui septembrie sau în octombrie, puțin mai repede decât de obicei, din cauza alegerilor programate în noiembrie, a anunțat ministrul Economiei și Finanțelor, Varujan Vosganian, care a menționat apariția unor cheltuieli suplimentare.

Referitor la deficitul bugetar pentru întregul an, Vosganian a spus că guvernul încearcă „încadrarea în țintă“, deși există mai multe presiuni asupra bugetului din 2008.

La ultima rectificare de buget, din iulie, guvernul a majorat deficitul nominal programat, mărințind mai mult cheltuielile decât estimările de venituri, însă ponderea deficitului în produsul intern brut (PIB) s-a menținut la 2,3%, deoarece Comisia Națională de Prognoză (CNP) majorase între timp estimarea pentru PIB-ul din acest an, de la 440 miliarde lei la 475 miliarde lei.

„Au existat abateri. De exemplu, au crescut salariile diplomaților după rectificare și trebuie să suplimentăm bugetul Ministerului Afacerilor Externe. De asemenea, au existat procese pierdute de România la Curtea Europeană a Drepturilor Omului care ne-au costat aproximativ 10 milioane de euro în ultimul an“, a precizat Vosganian.

El a adăugat că alte 500 milioane lei se vor cheltui pentru plata unor drepturi ale judecătorilor și procurorilor. „M-am întâlnit cu ministrul Justiției și am stabilit că vom acorda, deocamdată, 300 milioane lei pentru plata acestor drepturi câștigate în instanță de judecători sau procurori, în urma unor decizii judecătorești, unele luate și cu șapte ani în urmă“, a mai spus ministrul.

Există și semnale de la Ministerul Agriculturii că România va fi afectată de secetă în septembrie, a menționat Vosganian.

De asemenea, aproximativ 100 milioane euro reprezintă cheltuielile statului cu inundațiile, iar acestor costuri suplimentare li se adaugă altele care țin de riscul valutar sau monetar, a arătat ministrul.

Guvernul a realizat două rectificări bugetare în acest an, prima în martie – când a redus ținta de deficit bugetar de la 2,7% la 2,3% din PIB, prin reducerea cheltuielilor cu 1,1 miliarde euro – și a doua în iulie – când cheltuielile bugetului au fost majorate cu 4,4 miliarde lei (1,2 miliarde euro), iar veniturile cu 3,8 miliarde lei.

Dobânda de politică monetară aleargă după inflație

Banca Națională a României a majorat dobânda de politică monetară pentru a șaptea oară consecutiv, cu 0,25 puncte procentuale, la 10,25% pe an, și a decis să păstreze neschimbat nivelul ratelor rezervelor minime obligatorii aplicabile pasivelor în lei și valută ale instituțiilor de credit. Majorarea a intrat în vigoare de la 1 august, potrivit comunicatului BNR. De asemenea, banca centrală se angajează să continue gestionarea fermă a lichidității de pe piața monetară prin intermediul operațiunilor de piață și să mențină nivelul actual al ratelor rezervelor minime obligatorii aplicabile pasivelor în lei și în valută ale instituțiilor de credit.

Consiliul de administrație al BNR a analizat și aprobat raportul trimestrial asupra inflației, document care evaluează contextul macroeconomic recent, analizează perspectivele inflației și identifică principalele provocări și constrângeri cu care politica monetară se va confrunta în perioada următoare.

„Anvergura inflației din august ne dă bătăi de cap, pune probleme de coordonare a politicii monetare ca să ne poziționăm în ținta de inflație. August a fost un șoc pe care l-am anticipat, dar nu mă aștept la alte șocuri până la sfârșitul anului“, a afirmat Dijmărescu. El a arătat că BNR a revizuit prognoza de inflație pentru acest an de la 3,7% la 3,9%, în ultimul raport asupra inflației, tocmai pentru că se aștepta la un anumit șoc, chiar dacă de o amplitudine mai mică.

Întrebat despre o eventuală nouă reducere a dobânzii de politică monetară, viceguvernatorul a spus că nu o vede ca opțiune pentru acest an. „Am mari îndoieli că BNR va mai tăia dobânda în circumstanțele de până la sfârșitul anului“, a spus Dijmărescu.

Dijmărescu a lăsat să se înțeleagă că și o relaxare a rezervelor minime obligatorii

este departe de a fi adoptată în acest an, arătând că discuțiile pe această temă trebuie să aibă în vedere și contextul de piață.

Inflația a crescut, dar nu pe măsura estimărilor analiștilor

Rata anuală a inflației, ținută de banca centrală, s-a accentuat în a șaptea lună a acestui an până la un vârf al ultimilor trei ani, de 9,04%, nivel situat însă sub estimările analiștilor, ca urmare a ieftinirii alimentelor și serviciilor, potrivit datelor publicate de Statistică. Față de luna anterioară, prețurile de consum au crescut în România cu 0,69%. Analiștii economici estimau că rata anuală a inflației va urca la 9,2-9,4% în iulie.

Evoluția sub așteptări a inflației a venit din ieftinirea alimentelor și serviciilor, care a compensat parțial majorarea semnificativă a prețurilor la gaze și electricitate, efectivă de la începutul lui iulie.

În iunie, inflația anuală ajunsese la 8,61%, în accentuare ușoară față de nivelul din mai, de 8,46%.

Rata anuală a inflației nu mai depășise 9% din iulie 2005, lună pentru care Institutul Național de Statistică a afișat o inflație anuală de 9,3%.

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) anunțase, la sfârșitul lui iunie, că prețurile la gaze naturale livrate populației se vor majora în medie cu 12,5% de la 1 iulie, iar la electricitate – cu 4,4%. Astfel, prețurile la energie electrică au crescut în iulie, în medie, cu 4,51% față de luna anterioară, în timp ce prețurile la gaze s-au mărit cu 12,53%, evoluția având ca efect scumpirea, în medie, a mărfurilor nealimentare din coșul de consum calculat de INS cu

2,31% în a șaptea lună a anului. Alimentele s-au ieftinit în iulie, în medie, cu 0,68% față de iunie, iar serviciile au costat mai puțin cu 0,3%, atenuând din impactul majorării prețurilor administrate.

În afară de gaze și energie electrică, în a șaptea lună a acestui an s-au mai scumpit semnificativ țigările (cu 3,66% față de iunie), abonamentele auto (3%), combustibilii (1,37%), carnea de porc (1,56%), ouăle (1,56%), mierea de albine (1,35%) și cazarea în hoteluri (1,03%). În schimb, cartofii s-au ieftinit, în medie, cu 12,7% în iulie, fructele proaspete – cu 11,2%, alte legume cu 4,6%, iar laptele de vacă cu 0,14%, potrivit datelor INS.

Unele servicii cu prețuri stabilite în euro s-au ieftinit de asemenea semnificativ în iulie, pe fondul aprecierii leului cu 2,09%, de la un curs mediu de referință de 3,6557 lei/euro în iunie la 3,5792 lei/euro în iulie. Astfel, tarifele la telefonie și transport aerian au scăzut în iulie cu 2,06%, potrivit INS. |

Inflația din august pune probleme de coordonare a politicii monetare pentru încadrarea în ținta anuală și în aceste condiții cel mai probabil Banca Națională a României (BNR) nu va mai aplica reduceri de dobândă, a declarat viceguvernatorul băncii centrale, Eugen Dijmărescu.

Ce face astăzi un Manager de Resurse Umane?

Compania X își va dubla cifra de afaceri în acest an și va angaja circa 300 de persoane.

Compania Y dezvoltă facilitățile sale de producție din X și mută operațiunile în România, lângă Cluj.

Compania Z și-a propus dublarea numărului de angajați până la finele anului 2009.

Banca X va deschide anul acesta încă 80 de sucursale și agenții.

Citiți toate aceste știri ce au devenit cotidiene în presa de afaceri din România. Dar cine contribuie la toate acestea și preia presiunea recrutării, selectării, integrării noilor veniți, a eliberării pe post acolo unde este necesar, a găsirii celor mai bune metode de instruire rapidă și eficientă, de consolidare a echipelor, de echipare a managerilor cu acele capacități pentru a produce rezultatele așteptate atât de rapid? Această presiune formidabilă este preluată, de cele mai multe ori în totalitate, de către departamentul de resurse umane, căruia, deși încă nu i se recunoaște rolul strategic, i se atribuie cerințe foarte ridicate.

Un departament puternic de resurse umane face cu adevărat diferența între companii, care reușesc să identifice, să atragă și să rețină talentul din piața forței de muncă.

Din experiența noastră ca și consultanți în domeniul resurselor umane putem trage concluzii îmbucurătoare:

- companii mici și foarte mici încep să abordeze problema creșterii companiei și investiției în oameni cu mai multă considerație. La un seminar pe teme de strategie organizațională organizat în luna iunie împreună cu Clubul Întreprinzătorului român, lărga majoritate a participanților au declarat că sunt foarte ocupați de dezvoltarea structurată pe termen lung.

- companiile medii și mari, pe de altă parte, gândesc programe de identificare și management al talentului existent în companie și programe din ce în ce mai aplicate și sofisticate de dezvoltare a competențelor profesionale.

Necesitatea unui departament de resurse umane capabil să înțeleagă strategia de afaceri și să dezvolte procese de resurse umane care să conțină obiectivele de dezvoltare și să își asume acest rol este un premergător al competitivității și pieței.

Programul de specializare în Managementul Resurselor Umane pe care îl propunem pleacă de la aceste premise: să ofere celor ce îl urmează nu numai conceptualizare adecvată, dar să ofere o rară ocazie: culegerea și discutarea elementelor de bună practică de la Directori și Manageri de Resurse Umane care activează în companii de succes din piață care, după o lungă experiență, au ce împărtăși.

Am reușit să strângem în jurul nostru profesioniști de excepție care s-au lovit în decursul anilor de majoritatea problemelor de care se lovește cineva care este mai la început de carieră.

Am structurat acest program în module care abordează, fiecare, nu un anumit proces de resurse umane și care creează o înțelegere adecvată atât ca bază teoretică dar, mai ales, practică pentru un specialist în Resurse Umane. Cei ce doresc să obțină și o Certificare de Manager de Resurse Umane conform COD COR

123207 se pot înscrie la examenul final al cursului.

Ce anume face acest proiect deosebit și atractiv?

- Trainerii - Specialiști, practicieni și nu teoreticieni
- Conținutul - Pornind de la procesele și obiectivele strategice ale unei companii
- Participanții înscriși - Căutând experiență și învățare reală.

Maria Magdalena Rădulescu

Managing Partner

MMM Consulting Int'L

Diplomă în Inginerie, Utilaj Petrolier. 1990

Diplomă în Management, OU - UK, 1997

MBA, Warwick University UK, 2001

Membu Fondator al CFAN (Change Facilitation Associates Network), HR Club România, Warwick Alumni

Din februarie 2003, Managing Partner și fondator al MMM Consulting Intl, companie românească de consultanță, specializare în Educație managerială și executivă, Dezvoltare organizațională, Sisteme RU, Organizare, Sales & Marketing.

Contact: www.mmmconsulting.ro,

andreea.udrea@mmmconsulting.ro

Tel: 021.320.32.34

Monografie contabilă: costul de producție.

Noțiunea de cost reprezintă expresia valorică a unui consum de materii prime aducător de venit. Cheltuiala devine cost prin intermediul consumului, costul fiind precedat de consum. Reducerea costurilor de producție constituie un obiectiv prioritar al întreprinderii, ceea ce impune studiul detaliat al cheltuielilor care concură la formarea costurilor, studiul eficienței acestora, precum și studiul relațiilor dintre costurile de producție și volumul de activitate.

Costul de producție reprezintă totalitatea cheltuielilor, corespunzătoare consumului de factori de producție, pe care agentul economic le efectuează pentru producerea și vânzarea de bunuri materiale sau prestatoare de servicii.

Cheltuielile sunt determinate de desfășurarea concretă a procesului de producție care este inseparabil legat de folosirea productivă a celor trei elemente fundamentale ale sale:

- mijloace de muncă: mașini, utilaje, clădiri.
- obiectele muncii: materii prime și auxiliare, combustibili și energie, rezultate dintr-un proces de muncă anterior.
- forța de muncă.

Costul stocurilor trebuie să cuprindă toate costurile aferente achiziției și prelucrării, precum și alte costuri suportate pentru a aduce stocurile în forma și în locul în care se găsesc în prezent.

În raport de forma fizică pe care o îmbracă bunurile materiale și de poziția pe care o ocupă în cadrul ciclului de exploatare (aprovizionare-producție-desfacere), se disting următoarele structuri: materii prime, materiale consumabile (materiale auxiliare, combustibil, materiale de ambalat, piese de schimb, seminte și materiale de plantat, furaje, alte materiale consumabile), materiale de natura obiectelor de inventar, producție în curs de execuție, produse (semifabricate, finite, reziduale), animale și păsări, mărfuri, ambalaje. Din această enumerare se poate constata că stocurile se pot grupa după cum urmează:

a) stocuri „cumpărate“, dintre care unele sunt deținute în scopul revânzării, așa cum e cazul mărfurilor, al terenurilor și al altor proprietăți imobiliare destinate revânzării, iar altele sunt destinate utilizării în procesul de producție (materii prime, materiale și alte consumabile);

b) stocurile din producția proprie, respectiv produse și producția în curs de execuție;

c) în cazul unor prestări de servicii, stocurile includ și costul serviciilor pentru care întreprinderea nu a înregistrat venitul aferent.

Pragul de rentabilitate - sau punctul mort al întreprinderii - indică volumul de producție sau cifra de afaceri de la care, pornind, producătorul obține profit. În literatura de specialitate,

pragul de rentabilitate denumit și "cifra de afaceri critică" sau punctul mort este punctul la care veniturile din vânzarea de produse, lucrări și servicii sunt egale cu cheltuielile, profitul fiind nul.

Activitatea desfășurată de agenții economici din sfera producției materiale se concretizează în obținerea de produse finite, semifabricate, produse reziduale, lucrări și servicii. Dacă la sfârșitul perioadei de gestiune producția nu este finalizată, ea va îmbrăca forma producției neterminate sau în curs de execuție.

Reflectarea în contabilitate a mișcării produselor finite se ține cu ajutorul conturilor din grupa 34 "Produse". Deoarece procesul de producție determină la un moment dat și apariția de semifabricate și produse reziduale, grupa 34 "Produse" se desfășoară pe mai multe conturi sintetice de gradul I, și anume:

- 341 „Semifabricate“
- 345 „Produse finite“
- 346 „Produse reziduale“
- 348 „Diferente de pret la produse“.

Conturile din grupa 34 „Produse“ au funcția contabilă de activ, sunt conturi de bilanț și au rolul de a furniza informații de reflectare și control gestionar, privind situația și mișcarea stocurilor de produse.

Produsele finite, ca și categorie contabilă, fac parte din categoria stocurilor. Ca și regulă generală, contabilitatea stocurilor se ține cantitativ și valoric, sau numai valoric prin folosirea inventarului permanent sau a inventarului intermitent.

Contul 711 „Variația stocurilor“ este un cont folosit special pentru clasa de Stocuri și are următoarele caracteristici:

Cu ajutorul acestui cont se ține evidența costului de producție al producției stocate, precum și variația acesteia.

În creditul contului 711 „Variația stocurilor“ se înregistrează:

- la sfârșitul perioadei, costul produselor, lucrărilor și serviciilor în curs de execuție (331, 332);
- costul de producție sau prețul de înregistrare al semifabricatelor, produselor finite și produselor reziduale obținute, la finele perioadei, constatate plus la inventar, precum și diferențele între prețul prestabilit și costul de producție aferent (341, 345, 346, 348);
- costul de producție sau prețul de înregistrare al animalelor și păsărilor obținute din producție proprie, diferențele de preț aferente, precum și sporurile de greutate și plusurile de inventar (361, 368).

În debitul contului 711 „Variația stocurilor“ se înregistrează:

- reluarea produselor, lucrărilor și serviciilor în curs de execuție, la începutul perioadei (331, 332);
- costul de producție sau prețul de înregistrare al semifabricatelor, produselor finite, produselor reziduale, animalelor și păsărilor vândute, constatate lipsă la inventariere, precum și diferențele de preț aferente (341, 345, 346, 348, 361, 368).

Documente specifice

- Avizul de însoțire a mărfii este un document de însoțire a stocurilor pe timpul transportului, document pe baza căruia se întocmește factura fiscală, sau document de primire în gestiunea cumpărătorului;
- Factura fiscală realizează, pe lângă funcțiile avizului de însoțire, și pe cele de transport pentru viza de control financiar preventiv, și totodată este act justificativ pentru decontarea contravalorii;
- Nota de intrare-recepție se întocmește la sosirea stocurilor de la furnizor și la intrarea acestora în depozitul unității;
- Fișa de magazie este un document de evidență operativă a magaziei și se întocmește separat pentru fiecare fel, calitate sau sortiment de stocuri materiale.

- Bonul de consum este utilizat pentru eliberarea din magazie a stocurilor;
- Fișa limită de consum.

Monografie contabilă

1. Achiziția de materii prime, energie...

% = 401

301(605,3028...)

4426

2. Consumul de materii prime conform ratei, procedurii de lucru, devizului de lucrări...

601 = 301

3. Înregistrarea intrării produselor finite:

345 = 711

În timpul lunii, obținerea de produse finite nu se înregistrează în conturile de produse finite, considerându-se că acestea sunt destinate vânzării în această perioadă de gestiune (lună), nu stocării. La sfârșitul lunii se stabilește, prin inventariere, stocul de produse finite existente în depozit, care se va înregistra în conturile de produse finite.

4. Vânzarea de produse finite:

411 = %

701

4427

Concomitent se descarcă gestiunea:

711 = 345

Plusurile de produse finite, constatate la inventariere:

345 = 711

Minusurile de produse finite constatate la inventariere

711 = 345

Expert Contabil
Feier Corina

Analiza statistică a corelațiilor dintre elementele componente ale subsistemului resurselor

LECTOR.UNIV.DR. IULIANA PANAITESCU
UNIVERSITATEA
„CONSTANTIN BRÂNCOVEANU” -PITEȘTI

DRD.EC.MIRELA CHIVU
AGENȚIA PENTRU DEZVOLTARE
REGIONALĂ SUD-EST

Pentru a realiza o evaluare corectă a performanțelor economice și sociale este necesar de a avea în bază un sistem informațional statistic, care să fie universal, bine corelat și complet. Organizarea sistemului informațional statistic depinde de rolul și funcțiile pe care le are statistica în procesul de conducere și de luare a deciziilor la nivel micro- și macroeconomic. De

calitatea și corectitudinea informațiilor depinde, în mare măsură, evaluarea aspectelor procesului economic și a economiei, în ansamblu.

Prin cele expuse mai sus, vreau să menționez încă o dată locul și rolul sistemului informațional statistic (SIS) și de indicatori economici și sociali (SIES). De organizarea corectă a SIS depind rezultatele reale sau previzionale. Un rol nu mai puțin important revine și SIES, care oglindește caracterizarea cantitativă a fenomenelor și proceselor economice și sociale și a economiei țării, în ansamblu. Concordanța dintre diferiți indicatori poate avea loc în urma armonizării și coor-

donării definițiilor și clasificărilor, care stau la baza calculului lor. Legătura dintre indicatori permite utilizarea lor în corelație, calculul indicatorilor derivați care au o mare însemnătate în analizele economice și sociale.

Atât SIS, cât și SIES poate fi format din diferite subsisteme care alcătuiesc sistemul economic statistic (SES).

O formă de organizare a sistemului informațional statistic (SIS) poate fi cea compusă din trei subsisteme de bază: resurse, rezultate, eficiență. În figura de mai jos (figura 3.1.), am reprezentat subsistemele și componentele de bază ale SIS și cred că, după această schemă, se poate or-

ganiza și sistemul de indicatori statistici de analiză la orice nivel: unitate economică și socială, ramură, formă de proprietate, economie națională.

Subsistemul de resurse este principala componentă a SIS, cuprinzând astfel de elemente, ca: resursele umane, resursele materiale, resursele financiare.

Resursele umane, cum am mai menționat și în paragrafele precedente, constituie totalitatea populației țării la un moment dat. Un rol aparte în analizele economice și sociale îl dețin resursele de muncă (resurse demoeconomice) de care dispune țara la un moment dat. Analiza resurselor de muncă se realizează în trei aspecte:

- aspectul demografic;
- aspectul socio-economic;
- aspectul sociologic.

Resurse materiale - resursele naturale atrase în circuitul economic și resursele acumulate în mijloace de producție și consum, de care dispune societatea la un moment dat, și care formează partea principală (ca mărime și importanță) a avuției

naționale. În funcție de participarea la procesul de producție, resursele materiale se împart în: resurse materiale productive; resurse materiale neproductive; stocuri și rezerve de mărfuri și valori materiale.

Resurse financiare - totalitatea mijloacelor bănești necesare realizării anumitor obiective economice, sociale sau de altă natură. Resursele financiare ale societății cuprind ansamblul resurselor financiare ale autorităților și instituțiilor publice, resursele unităților economice și sociale (de orice formă de proprietate), precum și resursele populației.

La nivel de structuri economice și la nivel de economie națională, în ansamblu, rezultatele economice, cu care participă fiecare unitate economică și socială în circuitul economic intern și extern, se măsoară cu ajutorul indicatorilor derivați, ce exprimă rezultatele materiale (volumul de producție sau serviciile prestate) și rezultatele financiare (profitul și rentabilitatea) obținute într-o anumită perioadă de timp. În sfera socială, rezultatele obținute indică nivelul educațional și gradul de instruire a populației, gradul de asigurare a sănătății populației, nivelul de asigurare socială, gradul de satisfacere a necesităților vitale a populației țării (nivelul de trai).

Eficiența economică reprezintă raportul dintre efectele (rezultatele) obținute și eforturile (cheltuielile) făcute în economia națională, într-o anumită perioadă de timp, sau raportul dintre eforturile (cheltuielile) făcute și efectele (rezultatele) obținute în economia națională într-o perioadă de timp.¹

Se analizează eficiența economică în trei direcții principale:

- eficiența utilizării resurselor umane, a părții principale - resursele de muncă și forța de muncă;
- eficiența utilizării resurselor materiale (productive și neproductive), precum și a resurselor naturale atrase în circuitul economic;
- eficiența utilizării capitalului financiar, investit și a capitalului social.

Pentru măsurarea rezultatelor activității economice, în ansamblul sectoarelor instituționale rezidente, se folosesc agregate macroeconomice. Metodele de agregare a datelor, în cadrul sistemului ierarhic statistic, sunt expuse în următorul paragraf.

Agregarea datelor în cadrul sistemului ierarhic statistic. În practică, ne întâlnim cu un tablou divers format din indicatori dinamici, care se schimbă în direcții diferite, cu viteze diferite. Aceasta împiedică a concluziona unele momente legate de

timpul sau perioada de timp de înregistrare, referitor la nivelul cel mai ridicat al fenomenului sau procesului luat în studiu. Pentru aceasta, este necesară o analiză specială cu scopul a determina direcția reală de mișcare a economiei.

Pentru compararea diferitelor obiective, în momente diferite de timp, pe baza sistemului de indicatori, se poate utiliza un indicator generalizator, care include în sine informația cuprinsă în toți indicatorii primari incluși în analiza statistică - indicator agregat.

Indicatorii agregați se utilizează des în macroeconomie și caracterizează funcționarea economiei naționale, în ansamblu. Ei au fost folosiți la analiza situației, în ansamblul economiei, încă la sfârșitul secolului al XIX-lea, începutul secolului al XX-lea.

Însă trebuie ținut cont de faptul că la agregarea datelor, adică la trecerea de la date detaliate la indicatori agregați, are loc pierderea informației. Este o latură negativă a lor, dar care nu se poate neglija.

Cea mai simplă metodă de agregare a datelor este cea de însumare a datelor. Spre exemplu, pentru a analiza politica economică a statului este admisă însumarea elementelor cheltuielilor la nivel național; pentru a analiza exportul - diferite categorii ale exportului etc.

De multe ori nu se folosește însumarea simplă a datelor, ci se utilizează mediile ponderate.

Toate dificultățile întâlnite în urma trecerii la descrierea rezultatelor economice cu ajutorul agregatelor pot fi grupate în următoarele grupe:

- probleme legate de măsurarea variabilelor economice;
- probleme legate de metodele de evaluare a lor;
- probleme legate de operativitate etc.

Deja suntem familiarizați cu astfel de indicatori macroeconomici, ca PIB; indicele prețului de consum (IPC); venitul național (VN); inflația etc., care mai sunt numiți și agregate macroeconomice.

Pe lângă sistemul de agregate macroeconomice, se mai folosesc în analize și agregate microeconomice, ca, de exemplu: eficiența și calitatea producției etc. care nu pot fi în mod direct măsurabili, însă, care au o anumită influență asupra unui șir de alți indicatori cantitativi și au o mare aplicabilitate în economie.

Unul din indicatorii care arată starea economiei este indicatorul eficiența productivă, care caracterizează rezultatul dezvoltării economice, fără cunoașterea și

¹ M. Băcescu, A. Băcescu. „Compendiu de macroeconomie“, Editura Economică, București, 1997, pag.155

utilizarea căruia nu este posibilă rezolvarea unui șir de probleme legate de producție, în primul rând. În timpul de față, mulți economiști sunt de părere că, pentru măsurarea eficienței productive, este necesar a se baza pe un sistem de indicatori, care includ indicatori speciali de caracterizare a diferiților factori de producție și indicatorul agregat care desprinde tendința generală de măsurare a eficienței în timp și spațiu.

Există trei direcții de construire a acestui agregat: resurse, cheltuieli, resurse și cheltuieli. Utilizând resursele în calcul, rezultatul activității economice se măsoară în resurse de producție existente. Pe baza cheltuielilor, rezultatul se măsoară în cheltuieli de resurse pentru producție. Iar pentru metoda a treia - cheltuieli-resurse - rezultatul se caracterizează prin compararea combinațiilor de elemente ale problemelor actuale și unice. Această metodă, practic, nu se utilizează, deoarece, deseori, abordarea cheltuielilor ducea la calcule destul de eronate. Cea mai argumentată este metoda bazată pe resurse, utilizată și în calculele indicatorilor sintetici ca eficiența, productivitatea muncii, rentabilitatea etc.

Productivitatea muncii este un indicator principal în analiza eficienței producției, dar nu poate fi luat numai el în analiză, deoarece există influența rezultatelor muncii, eficiența utilizării mijloacelor fixe etc. Adică, în baza celor spuse mai sus, putem afirma că eficiența poate fi evaluată numai în baza unui indicator agregat.

Despre dezvoltarea proceselor economice se pot trage concluzii și în baza inflației. Pentru caracterizarea generală a procesului inflației, în practica mondială, se utilizează deflatorul PIB (DPIB), IPC și indicii prețului în industrie.

Într-o economie de piață stabilă calculul indicilor prețurilor se efectuează practic având o bază stabilă. Destrukturarea calitativă și deformarea întregului proces productiv și a sferelor de producție, a componentelor, producerea, reproducerea, repartiția și consumul - fac ca indicii clasici ai prețurilor, în calitate de indicator al inflației, să nu fie veridici.

Calculul prețurilor finale de consum și caracteristicile rezultatelor finale ale activității economice sunt indicatori care nu oglindesc real procesele care au loc în diferite sectoare ale economiei naționale, și totodată, nu permit la timp controlul și înregistrarea schimbărilor proceselor inflaționiste. Lipsa posibilității analizei directe a procesului reproducerii „din interior” reprezintă un neajuns destul de teme-

nic în aplicarea IPC și a DPIB la condițiile reale.

În situațiile economice dificile, fără indicele agregat al inflației nu se pot efectua evaluările reale ale economiei, bazându-se doar pe IPC; cu toate că în conjunctura stabilă a activității economice este posibil. De aceea construirea indicelui agregat al inflației pe baza dinamicii diferitelor componente ale PIB este importantă, deoarece acesta va cuprinde informația reală despre procesele și fenomenele economice și sociale care influențează în mod direct asupra inflației.

Indicatorii agregați sunt foarte utili și necesari în analiza proceselor socio-economice cum ar fi nivelul de trai și cali-

sociale. Există mulți indicatori speciali privind condițiile sociale privite din diferite aspecte, dinamica și valoarea lor fiind diferită. Însă un singur indicator generalizator care ar măsura condițiile sociale nu există. El ar trebui să oglindească, în primul rând, mecanismul formării de către populație a unei note de evaluare a condițiilor de viață, și de luat în considerare influența fiecărui indicator primar.

Indicatorul condițiilor sociale de viață se construiește pe baza următorilor indicatori primari: cheltuielile de consum ale populației, suma totală de restanțe la salarii, populație inactivă, soldul pe piața valutară, salarizarea lucrătorilor total pe economie națională, sporul depunerilor

tatea vieții, spre exemplu. Astfel, caracterizarea nivelului de trai nu se poate efectua fără construirea unui agregat, care se măsoară pe baza unui șir de indicatori care oglindesc suficiența materială și morală a necesităților populației: venituri reale, diferențierea lor după diferite categorii de populații, nivelul ocrotirii sănătății, nivelul educațional și cultural etc.

Tot mai des, în literatura de specialitate, și nu numai, este ridicată problema ecologiei, care este o problemă națională, regională, republicană etc. pentru analiza acestei probleme se utilizează un astfel de indicator agregat numit - indicatorul stării ecologice - construit pe baza datelor despre poluarea mediului ambiant, pământului, apelor.

Un alt indicator agregat, care ține de sfera socială, este indicatorul condițiilor

bănești a populației, volumul construcțiilor spațiilor locative.

Acest indicator permite efectuarea unei analize complexe a influenței politicii financiar-creditare și administrative asupra stării și perspectivelor de dezvoltare a gospodăriilor casnice, care este, totodată, și un principal investitor în economia țării.

Elaborarea sistemului de agregate macroeconomice constituie un proces statistic foarte complex și de o importanță majoră. Pentru a obține un astfel de sistem, calculele trebuie să se bazeze pe o bază de date primare cât mai veridice, date care să fie ordonate, sistematizate, clasificate și agregate după principiile metodologice științifice, să reflecte cât mai real situația economică a țării. |

Vrei o activitate profesionistă în cadrul firmei? Adoptă un cod de etică

Reguli simple pentru întocmirea unui cod de etică eficient

BOGDAN DIACONU

Desprinderea managementului de proprietate și acționariat, profesionalizarea managementului, delimitarea tot mai clară a profesiilor obligă domeniul eticii în afaceri să urmeze același traseu, abordând distinct probleme etice distincte, specifice industriilor și profesiilor. În ceea ce privește profesiile, vorbim de ramuri ale eticii în afaceri precum etica în marketing, etica în publicitate, etica în relațiile publice, etica în domeniul resurselor umane sau etica în consultanță, în contabilitate și în auditul financiar. Deși pornesc de la un set comun de principii morale fundamentale în afaceri – dreptul de proprietate și de liberă inițiativă, libertatea contractului, respectarea drepturilor grupurilor cointeresate, de la investitori și acționari, până la consumatori, parteneri de afaceri, comunitate – aceste ramuri ale eticii în afaceri se dezvoltă diferit, construindu-și instrumente diferite pentru a aborda probleme diferite.

În tradiția faimoaselor bresle medievale, noile profesii se închid, organizându-se în asociații profesionale ce își definesc propriile valori morale și standarde de bune practici, își câștigă dreptul de a acorda și retrage licențe de practică și negociază cu statul condițiile de practică. În piețele mature este tot mai larg acceptată ideea că autoreglementarea prin definirea de coduri etice profesionale este cea mai bună cale de a proteja o profesie de intervenția statului prin suprareglementarea unui domeniu profesional.

Contabilitatea și auditul financiar nu se abat de la aceste tendințe. Asociațiile profesionale caută să apere interesele membrilor lor construind organizații tot mai puternice și definindu-și propriile coduri etice. În ciuda reglementării stricte, dificultățile tehnice și complexitatea raporturilor dintre părțile implicate în domeniul financiar-contabil fac necesară abordarea profesională a problemelor etice. Standardele și problemele etice specifice contabilității și auditului financiar, conflictele de interese și instrumentele etice pentru prevenirea lor trebuie abordate atât în codurile etice ale asociațiilor profesionale cât și în codurile etice ale companiilor. Iată mai jos câteva reguli simple pentru elaborarea unui cod etic eficient.

Codul etic al unei instituții trebuie construit în jurul unor obiective clare, expuse în introducere: promovarea valorilor și principiilor etice ale instituției; încurajarea comportamentului responsabil și a bunelor practici în relațiile cu grupurile cointeresate (stakeholders) ale companiei, acele grupuri care pot fi afectate de acțiunile companiei sau care pot influența evoluția acesteia; crearea unui climat etic adecvat activității profesionale, în acord cu țelurile instituției; prevenirea și rezolvarea conflictelor etice; descurajarea practicilor imorale și a încălcării drepturilor grupurilor cointeresate, sancționarea abaterilor de la valorile instituției.

Un lucru care trebuie avut permanent în vedere în proiectarea unui cod etic trebuie să fie funcționalitatea și eficiența lui. Pe de o parte, codul etic trebuie să fie operabil și ușor de utilizat. Trebuie să fie conceput ca un instrument de decizie pentru fiecare nivel de decizie vizat, de la simplul angajat, până la membrii consiliului de administrație și acționari. În al doilea rând, aplicarea

codului etic trebuie să fie vizibilă în rezultate palpabile. Codul etic trebuie să lase urme: să ofere soluții, să impună decizii, să genereze schimbare. Altfel, etica va fi considerată inutilă, o risipă de resurse umane, financiare și de timp, sau, mai rău, ceva indezirabil. Un cod etic prost alcătuit poate compromite ideea de etică profesională sau de etică în afaceri.

Acestea sunt motivele pentru care propun o abordare pragmatică în conceperea codului etic. Codul etic trebuie construit în strânsă legătură cu funcțiile managementului.

Codul etic drept componentă a culturii organizaționale

Codul etic formulează în scris idealurile, valorile, principiile și normele morale considerate dezirabile într-o instituție. Totodată, codul etic promovează, cultivă aceste valori în rândul

membrilor instituției. Scopul ultim al său este de a crea un climat moral adecvat obiectivelor unei instituții.

Ca atare, codul etic trebuie conceput astfel încât să acționeze în primul rând proactiv, și abia apoi reactiv. Menirea unui cod etic și a eticii în general este, în primul rând, aceea de a crea un mediu adecvat dezvoltării indivizilor și desfășurării activității lor profesionale; abia în al doilea rând codul are rolul de a sancționa comportamentul reprobabil.

De asemenea, codul etic trebuie să fie sensibil la schimbările din societate și din mediul profesional. El trebuie să se lase loc îmbunătățirii și adaptării. Trebuie precizat clar, orice cod moral este perfectibil.

Codul etic trebuie să formuleze o ierarhie a grupurilor interesate. El trebuie conceput pentru a apăra interesele tuturor grupurilor de beneficiari, interesele acționarilor, ale managerilor și aparatului administrativ, ale angajaților, ale instituției în între-

gul ei. În conflictele dintre individ și instituție, trebuie puse pe primul loc: drepturile fundamentale ale omului, demnitatea și integritatea fizică și psihică a individului, și abia apoi interesele și imaginea instituției. Un cod etic trebuie orientat către obiectivele companiei și către interesele investitorilor, fără însă ca acest lucru să justifice încălcarea drepturilor celorlalți.

Codul etic drept instrument de decizie

Din momentul adoptării, un cod devine, alături de lege și regulamentele de lucru interne, un reper în luarea de decizii, de la hotărâri la nivelul consiliului de administrație, până la deciziile din departamente și deciziile individuale.

Codul etic trebuie să funcționeze eficient ca instrument de decizie. În acest scop, el trebuie: să elimine pe cât posibil ambiguitățile din procesul de decizie; să precizeze o ordine de priorități în cazul conflictelor dintre diferitele principii etice sau în cazul conflictelor dintre principii etice și legi sau regulamente de ordine interioară. Astfel, legile au prioritate față de principiile etice, însă principiile etice au preeminență față de regulamentele de ordine interioară ori față de deciziile la diferite niveluri. De asemenea, el trebuie să precizeze clar sancțiunile prevăzute pentru abateri. El trebuie să fie promovat intern și cunoscut de grupurile vizate; el trebuie făcut public pe web-site-ul instituției.

El trebuie explicat la nivelul angajaților, prin training, studii de caz, work-shopuri sau seminarii. În egală măsură, codul etic este un instrument de prevenire și rezolvare a conflictelor morale. El poate folosi ca instrument de decizie în managementul conflictelor și al crizei. În acest scop, el trebuie: să identifice toate grupurile de interese și posibilele raporturi conflictuale dintre acestea (acționari majoritari vs. acționari minoritari, acționari vs. manageri, angajați vs. angajator etc.); să identifice sursele generatoare de conflicte morale (diferitele situații de conflicte de interese, lipsa de comunicare, situațiile creatoare de abuzuri etc.), să le elimine ori să ofere instrumente pentru rezolvarea conflictelor generate; să ofere un set de concepte-instrumente clar definite, care să permită identificarea relațiilor conflictuale și diagnosticarea conflictelor etice; aceste concepte trebuie enumerate și definite clar și concis, fie în introducere, fie într-o anexă (exemple: valori, principii și norme, conflict moral, conflict de interese, responsabilitate socială, drepturi și datorii).

Codul etic trebuie să ofere un set de sancțiuni clar precizate, proporționale cu gravitatea faptei și sensibile la context (antecedente, conduita morală generală a reclamatului, împrejurări). Codul trebuie să garanteze și să creeze echitate și dreptate prin soluțiile pe care le oferă. Dreptatea și echitatea trebuie considerate scop în sine. Aceste valori sunt mai presus de interesele instituției ori ale unor membri ai conducerii.

Consiliul de etică trebuie să facă publice sancțiunile și rapoartele anuale. Consiliul de etică trebuie să aibă nu doar obligația de a rezolva conflictele etice reclamate, ci și de a se autosesiza în cazurile în care se creează dezacorduri față de valorile etice agreate. Consiliul trebuie să se autosesizeze nu doar în cazurile în care reclamatul este un individ, ci și în situațiile în care culpa morală aparține instituției.

Codul trebuie să abordeze toate contextele specifice activităților din mediul profesional respectiv în care pot apărea conflicte etice, și anume: relațiile cu clienții, cu acționarii, cu partenerii de afaceri, cu comunitățile, cu instituțiile statului. Trebuie bine definite, repudiate public, descurajate și sancționate practicile imorale, mai cu seamă cele generalizate, precum mica șpagă, nepotismul, raporturile preferențiale.

Codul etic drept instrument de management al resurselor umane

Un cod etic trebuie să funcționeze ca instrument de decizie în raporturile dintre instituție și angajat. El trebuie să garanteze dreptatea și echitatea în: angajare, promovare, integrare internă, premiere, eligibilitate.

Codul etic drept instrument de branding și marketing

Un cod etic eficient trebuie să acționeze nu doar în raporturile dintre grupurile din interiorul instituției, ci și în raporturile dintre instituție și alte instituții. În acest scop, codul trebuie: să identifice grupurile de interes din afara instituției: parteneri de afaceri, guvern și ministere, publicul larg, ONG-uri, institute de cercetare, potențialii consumatori, competitorii, mass-media; să promoveze conduita morală a reprezentanților și angajaților instituției în relațiile cu grupurile din afară; să promoveze în afară valorile instituției; să acționeze în paralel cu strategia de management al mărcii instituției (strategia de branding); să acționeze în paralel cu strategia de PR; să definească o strategie de responsabilitate socială a instituției; să identifice proiectele sociale în care se poate implica instituția: educație, probleme comunitare specifice, dezvoltare regională, infrastructură, probleme sociale, precum sărăcie, șomaj, sănătate publică. |

Externalizarea operațiunilor, un pas înainte spre profesionalizarea activității companiei

Astăzi, companiile de succes sunt cele care se concentrează pe activitățile de bază, direct productive. Acest lucru este posibil prin decizia externalizării unei părți din servicii, astfel reușind să câștige timp și resurse umane pe care să le dedice acestor activități, iar problemele administrative vor fi rezolvate de experți. Și pentru maximizarea efectelor și întărirea brandului, companiile au început să aloce fonduri substanțiale destinate sponsorizărilor și menținerii unei relații apropiate cu partenerii de afaceri. A fi permanent la curent cu noile reglementări și standarde în domeniu este din ce în ce mai greu, iar costurile de conformare sunt substanțiale. Orice neconformare legislativă se materializează în penalități și conduce la reducerea timpului destinat producției și afectarea reputației companiei. Despre toate acestea și alte aspecte fiscale de actualitate a acceptat să ne vorbească doamna Alina Timofti, Senior Manager din departamentul Tax Advisory & Compliance Services la Ernst & Young.

RALUCA DOBRE

Revista Conta: Tot mai multe companii aleg să își externalizeze o parte din operațiuni, ce puteți să ne spuneți despre facturarea electronică și externalizarea emiterii facturilor?

Alina Timofti: În primul rând e de precizat că la baza deciziei de externalizare integrală sau parțială a diverselor operațiuni ale unei companii stau diferite motivații de natură economică și administrativă, dintre care cele mai importante ar viza realizarea reducerii costurilor, dar și un mai bun control asupra implementării anumitor proceduri standardizate în interiorul companiei. În plus, unele companii preferă să-și concentreze resursele pe funcțiunile aferente activității de bază, cele de suport, care sunt de regulă externalizate, nereprezentând un punct de interes special.

O astfel de decizie de externalizare se justifică de regulă în cazul companiilor a căror activitate presupune prelucrarea unui volum semnificativ de documente de exemplu financiar-contabile, dar și în cazul companiilor aflate în faza de început a

activității. În această ultimă situație, decizia de externalizare este luată:

- din lipsa specialiștilor pe anumite domenii în cadrul companiei, externali-

zarea parțială sau totală a anumitor funcțiuni utilizându-se până la identificarea și angajarea specialiștilor necesari;

- din dorința de a nu „reinventa roata“ și mai degrabă a folosi experiența acumulată de companiile specializate în externalizarea diferitelor funcții pentru o implementare rapidă și eficientă a unui set de proceduri (de exemplu proceduri financiar-contabile) care să asigure un control mai bun asupra funcției temporar externalizate.

Trecerea la facturarea electronică este o măsură care se înscrie în categoria celor care au ca scop facilitarea activităților de natură financiar-contabilă desfășurate în cadrul unei companii și este reglementată de Legea nr. 260/2007. Legea menționată stabilește atât cadrul legal pentru facturarea electronică, cât și regulile pentru asigurarea securității emiterii și transmiterii facturilor în formă electronică.

Emitentul facturilor în formă electronică (incluzând aici și companiile de externalizare a serviciilor) trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să utilizeze sisteme informatice omologate;

The image shows a screenshot of a Romanian invoice form (Factura) with a red header. The invoice number is 'CONTA nr: 0000602' and the date is '03-09-2008'. The form includes fields for 'Denumirea clientului', 'Delegatul (agent)', 'Data de identificare a delegatului (CI/B)', 'Mijloc de transport', 'Termen de plata' (03.09.2008), 'Data livrării' (03.09.2008), 'Ora' (10:47), and 'Locul livrării'. It also displays 'Curs RRR valabil pentru data de 03.09.2008' with values for EURO (3.5345), USD (2.4405), and GBP (4.3421). At the bottom, there is a table with columns for 'Descrierea profilului sau a serviciilor', 'UM', 'Cantitatea', 'Preț unitar (sans TVA)', 'Valoare', 'Cota TVA', 'Valoarea TVA', and 'Valoarea incluzând TVA'. The 'TOTAL DE PLATA' is shown as 0.00.

– să dispună de mijloace tehnice necesare pentru garantarea securității, fiabilității și continuității serviciilor de prelucrare electronică a datelor.

Emitentul este de asemenea obligat să țină evidența facturilor electronice emise într-un registru electronic de evidență și să menționeze existența unui exemplar pe suport de hârtie (dacă este cazul).

Revista Conta: Pe fondul sporirii concurenței, companiile își profesionalizează tot mai mult activitatea. În cheltuielile lunare sunt din ce în ce mai frecvente cheltuielile cu protocolul și sponsorizări. Care este situația fiscală în momentul de față?

Alina Timofti: Ca și principiu fiscal general care stă la baza analizei deductibilității cheltuielilor înregistrate de o companie în cursul activității sale curente, este de menționat acela că sunt considerate cheltuieli deductibile numai cheltuielile efectuate în scopul obținerii de venituri impozabile.

Pe lângă acest principiu general însă, legislația fiscală prevede și anumite cheltuieli cu deductibilitate limitată, în această categorie încadrându-se și cheltuielile de protocol, precum și cele de sponsorizare.

Cheltuielile de protocol sunt deductibile în limita unei cote de 2% aplicată asupra diferenței rezultate dintre totalul veniturilor impozabile și totalul cheltuielilor

aferente veniturilor impozabile, altele decât cheltuielile de protocol și cheltuielile cu impozitul pe profit.

În ceea ce privește cheltuielile de sponsorizare și de mecenat, sunt de precizat următoarele:

– contribuabilii care efectuează sponsorizări și/sau acte de mecenat, potrivit prevederilor Legii 32/1994 privind sponsorizarea, cu modificările ulterioare, scad din impozitul pe profit datorat sumele aferente, dacă totalul acestor cheltuieli îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- este în limita a 3 la mie din cifra de afaceri;
- nu depășește mai mult de 20% din impozitul pe profit datorat;

De menționat că astfel de cheltuieli de sponsorizare și mecenat vor fi tratate ca nedeductibile integral la calculul impozitului pe profit (înainte de a fi scăzute efectiv din impozitul ca atare).

Revista Conta: Modificările Codului Fiscal au vizat și procedura corectării facturilor. Puteți să detaliați?

Alina Timofti: Conform Codului Fiscal, există două modalități de corectare a informațiilor înscrise în facturi sau în alte documente care țin loc de factură. Astfel:

– în cazul în care documentul nu a fost remis către beneficiar, acesta se anulează și se emite un alt document;

– în cazul în care documentul a fost remis beneficiarului, fie se emite un nou document care să cuprindă, pe de o parte, informațiile din documentul inițial, numărul și data documentului corectat, valorile cu semnul minus, iar pe de altă parte, informațiile și valorile corecte, fie se emite un nou document conținând informațiile și valorile corecte și concomitent se emite un nou document cu valorile cu semnul minus în care se înscrie numărul și data documentului corectat.

Revista Conta: Iar acum, la finalul discuției, o să vă rog să supunem atenției un subiect aflat în dezbateră încă de la începutul acestui an. Operațiunile de leasing și lease-back au cunoscut o dezvoltare rapidă în ultimii ani în România. Totuși, noul Cod Fiscal a adus modificări și pe acest segment, a rămas un subiect controversat. Sunt operațiuni încheiate și semnate înainte de 1 ianuarie 2008 și cu data de livrare după această perioadă. Cititorii Revistei Conta vă roagă să aduceți puțină lumină în această situație.

Alina Timofti: Modificarea este prevăzută de Ordinul nr. 2374/2007 care furnizează modalitatea de contabilizare a unei tranzacții de vânzare a unui activ pe termen lung și de închiriere a aceluiași activ în regim de leasing (lease-back). Metoda de contabilizare menționată se face în funcție de clauzele contractului de leasing, astfel:

– dacă tranzacția de vânzare și închiriere a aceluiași activ are ca rezultat o operațiune de leasing financiar, tranzacția reprezintă un mijloc prin care locatorul acordă o finanțare locatarului, activul având rol de garanție; entitatea beneficiară a finanțării nu va recunoaște în contabilitate operațiunea de vânzare a activului, nefiind îndeplinite condițiile de recunoaștere a veniturilor; activul rămâne înregistrat în continuare la valoarea existentă anterior operațiunii de leasing, cu regimul de amortizare aferent;

– dacă tranzacția de vânzare și închiriere a aceluiași activ are ca rezultat un leasing operațional, entitatea vânzătoare contabilizează o tranzacție de vânzare, cu înregistrarea scoaterii din evidență a activului și a sumelor încasate sau de încasat.

Entitățile contractante vor prezenta în notele explicative la situațiile financiare anuale informații referitoare la operațiunile derulate. |

Foto: ArhivaFoto.ro

Credit bancar. Nu am bani de avans. Soluții?

Creditul-punte este soluția optimă pentru cei care nu au bani de avans, dar care au deja o proprietate

Creditul ipotecar este accesibil celor cu venituri mari

RALUCA DOBRE

Dacă intenționezi să îți cumperi o casă prin credit bancar, atunci cu siguranță îți vei pune problema avansului pe care îl poate solicita banca.

Pentru un credit ipotecar la care nu există avans, băncile cer de obicei garanții suplimentare. Fie valoarea evaluată a imobilului trebuie să acopere între 115% și 133% din credit, fie este nevoie de unul sau mai mulți codebitori. Însă oricine are nevoie de ajutor pentru a-și cumpăra o casă nouă, mai modernă, mai încăpătoare, sau pentru a-și moderniza locuința pe care o deține poate accesa un credit punte. Creditul punte este un împrumut pe termen scurt sau mediu ce poate fi acordat acelor clienți eligibili care dețin deja o proprietate imobiliară (apartament sau casă) și pe care intenționează să o vândă.

Mai poate fi folosit drept finanțare temporară în completarea unui credit imobiliar/ipotecar pentru achiziționarea unui imobil sau construirea unei noi proprietăți imobiliare (avans din surse proprii + credit punte + credit imobiliar/ipotecar).

Apoi clienții care nu dispun la data solicitării creditului ipotecar de avans, dar dețin o proprietate imobiliară (apartament sau casă) pe care intenționează să o vândă ulterior, pot solicita un credit punte pentru a constitui avansul la creditul imobiliar/ipotecar necesar (credit punte + credit imobiliar/ipotecar). Imobilul deținut poate fi și în proprietatea unui membru al familiei care locuiește și gospodărește împreună cu solicitantul de credit.

Prin contractarea unui credit punte proprietarul unui imobil obține de la bancă între 70% și 80% din valoarea imobilului pe care îl deține, dar în condiții speciale poate ajunge și la 100%. Garanția la bancă este reprezentată de casa/apartamentul pe care solicitantul deja îl deține.

Rambursarea împrumutului se face într-o singură tranșă, suma fiind obținută din vânzarea imobilului deținut anterior obținerii creditului. Avantajul îl constituie faptul că sumele plătite lunar sunt formate

doar din comisionul de administrare și dobândă, dacă s-a optat pentru plata lunară a acesteia.

Cei interesați să aplice pentru un credit punte, să apeleze la broker

Sfatul specialiștilor pentru solicitanții acestui tip de produs este să apeleze la un consultant de credite, așa-numitul broker de credite. Aceasta deoarece deja sunt foarte multe produse disponibile pe piață

pentru solicitanți, cu diferențe în ceea ce privește costurile și condițiile de eligibilitate. Aceste aspecte fac ca decizia corectă în alegerea unui credit punte să fie foarte greu de luat. Apoi, nu este un produs foarte mediatizat și explicat în detaliu, iar solicitanții ar trebui să cunoască toate amănuntele sale. În procesul de analiză a dosarului, fiecare bancă mai solicită lămuriri suplimentare pe parcursul analizei, putând crea confuzie în rândul necunoscătorilor acestui tip de produs.

Obiectul acestui credit punte este de a acorda finanțare temporară în scopul achiziționării unui imobil/construirii unei noi proprietăți imobiliare sau finanțării avansului pe perioada cuprinsă între momentul semnării contractului de credit imobiliar/ipotecar și implicit al achiziției/construirii noului imobil până la vânzarea imobilului pe care îl deține solicitantul în prezent.

Creditul punte a devenit destul de popular în România. Dacă, în urmă cu un an, numai 5-7 bănci ofereau acest produs, în prezent toate băncile care au divizie de retail oferă credit punte. În activitatea IpoteciDirect, creditul punte are cea mai mare pondere în totalul creditelor intermediare, respectiv 56%, iar adăugând creditele de nevoi personale cu ipotecă, confirmăm afirmația potrivit căreia suntem un popor de proprietari.

TOP 5 CREDITE IPOTECARE FĂRĂ AVANS ÎN EURO

Nr. crt.	BANCA	DAE	RATA LUNARĂ (euro)	TOTAL DE PLATĂ (euro)	COMISIOANE	COTA DE FINANȚARE
1	Marfin	8,85%	709.5	271 050,9	30 euro analiza, 1,5% acordare, 0,3% /lună la sold	până la 100%
2	Banca Românească	9,00%	593.1	281 638,5	1% acordare	85%
3	Alpha Bank	9,55%	658.6	292 855,3	2% – acordare	85%
4	Bancpost	9,85%	593.1	309 963,7	nu sunt date disponibile	până la 100%
5	Raiffeisen Bank	9,95%	822.0	287 534,9	1,9% acordare, 0,15% /lună la sold	75%

Sursa: www.conso.ro

* creditul a fost calculat pentru 100.000 euro pe o perioadă de 30 de ani

TOP 5 CREDITE IPOTECARE FĂRĂ AVANS ÎN RON

Nr. crt.	BANCA	DAE	RATA LUNARĂ (lei)	TOTAL DE PLATĂ (lei)	COMISIOANE	COTA DE FINANȚARE
1	Alpha Bank	12,75%	3,354.00	1 303 221,5	2% acordare	85%
2	Volksbank	13,25%	3,876.40	1 238 784,5	325 euro vp front, 0,43%/lună la sold	100%
3	Banca Transilvania	13,55%	3,651.60	1 350 105,9	2% acordare, 0,1%/lună la sold în primul an, 150 lei/an ulterior	100%
4	ING	14,15%	3,891.70	1 416 351,5	180 lei analiză, 1% acordare	până la 100%
5	Banca Românească	15,45%	2,805.50	1 610 622,6	1% acordare	85%

Sursa: www.conso.ro

* creditul a fost calculat pentru 355.000 LEI, echivalentul a 100.000 EURO pe o perioadă de 30 de ani

Solicitanții trebuie să aibă grijă să afle toate costurile aferente creditului puncte, și felul în care se aplică. La acest capitol, unul este reprezentat de rata dobânzii, care variază între 1% pe an și 11,40%. Apoi, este comisionul de acordare up-front, care variază între 0,8 și 2%. Comisionul de administrare, aplicat lunar, variază între 0,05 și 0,1%. Sunt bănci care nu solicită comision de rambursare în avans pentru acest tip de

produs, însă pentru cele care solicită, este în jur de 2%, dar poate ajunge și la 18%.

Cine nu are proprietate, să aplice pentru un credit ipotecar

În ceea ce privește creditul ipotecar cu avans zero, realitatea arată că avansul zero nu este pentru oricine. Încă de anul trecut, băncile au profitat că BNR le-a dat

voie să își îndatoreze clienții cu până la 70% din venituri. Mai mult, s-au lăudat cu avansuri de 10% și chiar zero pentru creditele imobiliare.

Totuși, în practică, foarte puține astfel de împrumuturi s-au dat până acum. Și asta pentru că băncile acceptă doar clienții cu venituri de cel puțin 1.200 de euro. Aceștia însă au de suportat costuri mai ridicate pentru același tip de credit, în medie cu 1-2% pe an decât împrumuturile cu avans de 20%.

Dacă în urmă cu un an numai câteva bănci acordau credite imobiliare fără avans, în prezent marea majoritate au în portofoliu astfel de produse. Astfel, clienții pot alege, în funcție de costuri și condiții suplimentare.

Pentru a vă ușura alegerea, împreună cu www.conso.ro am realizat un top 5 al celor mai ieftine credite ipotecare fără avans acordate în euro și în moneda națională. De asemenea, rezultatele din tabele pot fi folosite și în scop comparativ, pentru a vă decide dacă aplicați pentru un credit în euro sau în moneda națională. |

Procedura de autorizare a cheltuielilor în proiectele cu fonduri europene

Scopul procedurii de autorizare a plăților este de a asigura o utilizare eficientă a fondurilor comunitare și a cofinanțării de la bugetul de stat, în concordanță cu reglementările comunitare și ale legislației române în vigoare. Procedurile descrise în această secțiune se vor aplica în cadrul Serviciului Autorizare POR din cadrul Direcției Generale Autorizare și Plăți Programe.

Legislație aplicabilă

Procedura de autorizare a plăților este aplicabilă în baza: legislației naționale în vigoare: OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii; HG nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii; OUG nr. 30/2006 privind funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică; HG nr. 942/2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2006 privind funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică; Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, reactualizată; Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată; HG nr. 1179/2002 privind aprobarea Structurii devizului general și a Metodologiei privind elaborarea devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții, completată cu Hotărârea nr. 935/2003;

Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal cu completările și modificările ulterioare; OMFP nr. 1850/2004 privind registrele și formularele financiar-contabile; Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice cu modificările și completările ulterioare; Ordonanța nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor

de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător; HG nr. 1510/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare; Ordonanța nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv propriu, republicată; Ordinul nr.

522/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv cu modificările și completările ulterioare; Ordinul nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial. O.G. nr. 29/2007 privind modul de alocare a instrumentelor structurale, a prefinanțării și a cofinanțării alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul național de dezvoltare, în bugetul instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobată cu modificări și com-

pletări prin Legea nr. 249/2007; Ordinul MEF nr. 911/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor O.G. nr. 29/2007. Regulamentul CE nr. 1083/2006; Regulamentul CE nr. 1080/2006 cu privire la Fondul European de Dezvoltare Regională.

Aspecte generale privind plățile

Referitor la fluxurile financiare generate de instrumentele structurale s-au stabilit următoarele aspecte: moneda în care se efectuează plățile este moneda națională (RON). Fluxurile de fonduri se vor derula prin sistemul Trezoreriei statului; contribuția Uniunii Europene prin instrumentele structurale este reflectată într-un buget de venituri și cheltuieli la bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, distinct de fondurile alocate acestuia de la bugetul de stat; cofinanțarea publică (pentru proiectele autorităților administrației publice locale pentru care există bază legală de asigurare a cofinanțării de la bugetul de stat) și sumele necesare prefinanțării sunt incluse în bugetul Ministerului Economiei și Finanțelor, în poziție globală și sunt alocate la nivelul Autorității de Certificare și Plată și Plată. Transferul sumelor reprezentând cofinanțarea și prefinanțarea asigurate de la bugetul de stat către beneficiarii finali este efectuat de către Direcția Generală Autorizare și Plăți Programe – Serviciul Plăți Programe. În cazul în care controalele efectuate cu scopul certificării cheltuielilor conduc la stabilirea unor cheltuieli ca fiind neeligibile, care trebuie recuperate sau deduse din plăți ulterioare, responsabilitatea recuperării acestora aparține Autorității de Management. Efectuarea plăților către beneficiari în cadrul Programului Operațional Regional se face prin intermediul Direcției Generale Autorizare și Plăți Programe – Serviciul Plăți Programe.

Beneficiarul întocmește Cererea de Rambursare în 3 exemplare în original și transmite la Organismul Intermediar 2 exemplare, însoțite de un set complet de copii după documentele justificative. Un exemplar al Cererii de Rambursare, însoțit de documentele justificative în original, va rămâne la sediul Proiectului. Cererea de Rambursare a Beneficiarului trebuie să fie însoțită de următoarele documente justificative:

- copii ale contractelor încheiate cu furnizorii;
- copii ale dosarelor de achiziții publice;
- copiile facturilor;

- copiile documentelor care atestă plata (ex. ordine de plată, extrase de cont);
- copie după Garanția de bună execuție pentru servicii;
- copie după Garanția de bună execuție pentru lucrări;
- copie după Garanția de avans;
- copii ale proceselor verbale pe faze determinante;
- copii după devizele financiare pentru servicii;
- copii ale certificatelor de origine;
- declarația privind veniturile nete din proiect;
- documente ce atestă dacă beneficiarul este plătitor de TVA;
- alte documente relevante.

Cererea de Rambursare în original împreună cu toate aceste documente în copie alcătuiesc Dosarul Cererii de Rambursare al Beneficiarului, dosar ce va fi depus la Organismul Intermediar.

Dosarul Cererii de Rambursare va avea cuprins, iar documentele pe care le conține trebuie numerotate. Beneficiarul va face mențiunea la sfârșitul dosarului „Acest dosar conține pagini, numerotate de la 1 la”. În dosar documentele vor fi așezate în ordine cronologică, așa cum sunt evidențiate în raportarea financiară pe capitole bugetare.

La nivelul Organismului Intermediar, se va întocmi Dosarul Cererii de Rambursare – OI pentru fiecare Cerere de

rambursare a beneficiarului. Acest dosar va conține toate documentele de verificare elaborate de OI, precum și Dosarul Cererii de Rambursare al Beneficiarului. Pe coperta dosarului se vor menționa numele Beneficiarului, codul proiectului, titlul proiectului, numărul Cererii de Rambursare. Acest dosar va avea cuprins, iar documentele pe care le conține trebuie numerotate. Se va face mențiunea la sfârșitul dosarului „Acest dosar conține pagini, numerotate de la 1 la”. Dosarul ce conține originalul documentelor de verificare elaborate de OI, avizul OI și Cererea de Rambursare a beneficiarului va fi întocmit în 2 exemplare, din care un exemplar va fi transmis la Autoritatea de Management, iar celălalt va rămâne în cadrul Organismului Intermediar. Pentru verificarea Cererii de prefinanțare, Organismul Intermediar are la dispoziție un termen de maxim 30 zile calendaristice de la data înregistrării acesteia. Pentru verificarea Cererii de rambursare, Organismul Intermediar are la dispoziție un termen de maximum 30 zile calendaristice de la data înregistrării acesteia. În cadrul Serviciului Autorizare POR din cadrul Direcției Generale Autorizare și Plăți Programe se va întocmi un Dosar al Cererii de Rambursare – AM care va conține toate documentele de verificare elaborate de către ofițerii de contract din cadrul Serviciului Autorizare POR, documentele elaborate

de către Organismul Intermediar, precum și Dosarul Cererii de Rambursare al beneficiarului, care va conține Cererea de rambursare a beneficiarului în original. Acest Dosar se întocmește într-un exemplar și

va rămâne în cadrul serviciului până la finalizarea proiectului pentru a fi disponibil la controale. Acest dosar va avea cuprins, iar documentele pe care le conține trebuie numerotate. Se va face mențiunea la sfârșitul dosarului „Acest dosar conține pagini, numerotate de la 1 la”. Totodată, se va asigura că există un Dosar al proiectului care va include contractul de finanțare în original, precum și toate Dosarele pentru fiecare Cerere de Rambursare întocmite de către Autoritatea de Management. Dosarele se completează cu documente relevante pentru: prefinanțare, plățile intermediare și plata finală.

Pentru verificarea Cererii de prefinanțare, Ofițerii de contract din cadrul SA POR au la dispoziție un termen de maxim 7 zile calendaristice de la data înregistrării acesteia în DGAPP (fără verificarea procedurii de achiziție publică). Pentru verificarea Cererii de rambursare, Ofițerii de contract din cadrul SA POR au la dispoziție un termen de maximum 15 zile calendaristice pentru cele din afara eșantionului de risc și un termen de 30 de zile calendaristice pentru cele cuprinse în eșantionul de risc, de la data înregistrării acesteia în DGAPP.

Numai anumite persoane la nivelul Organismelor Intermediare și la nivelul Autorității de Management vor avea atribuții în introducerea și validarea informa-

țiilor introduse în SMIS (conform Procedurii SMIS). Autoritatea de Management are acces la baza de date a SMIS și prin aceasta are oportunitatea de a verifica toate informațiile necesare. Se va verifica conformitatea datelor din SMIS față de documentele scrise care susțin aceste documente. Dacă se descoperă orice neregulă, constatările vor fi transmise la persoana responsabilă cu SMIS din cadrul Organismului Intermediar, respectiv din cadrul Autorității de Management.

Descrierea procesului de autorizare

În cadrul procesului de autorizare a plăților vor fi implicate următoarele entități: Organismele Intermediare (ex. ADR-urile etc.); Direcțiile din cadrul Autorităților de Management; Autoritatea de Certificare și Plată; Auditul Intern; Controlul Financiar Preventiv; Alte structuri cu atribuții de control. Direcția Generală Autorizare și Plăți Programe – Serviciul Plăți Programe, în calitate de Unitate de plată, prin delegare de atribuții de către Autoritatea de Certificare și Plată, are rolul de a efectua plățile contractelor încheiate în cadrul Programului Operațional Regional. Rolul Organismelor Intermediare, constituite la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională, este de a verifica din punct de vedere financiar Cererea de Rambursare depusă de către Beneficiar, de a verifica contabilitatea Beneficiarului, cât și de a realiza verificarea din punct de vedere tehnic și vizita la fața locului.

Autoritatea de Management va efectua un control procedural ce va avea în vedere respectarea pistelor de audit la nivelul Organismului Intermediar, precum și diminuarea pe cât posibil a riscurilor apariției unor greșeli. Totodată, Autoritatea de Management va efectua un control suplimentar prin care va verifica modul de respectare a procedurilor de autorizare a cheltuielilor de către Organismele Intermediare și să se asigure de aplicarea unitară a procedurilor de autorizare a cheltuielilor.

Aspecte generale privind procesul de autorizare a cheltuielilor

Organismele Intermediare vor efectua verificarea tehnică și financiară a tuturor proiectelor și cererilor de rambursare a beneficiarilor. Acestea vor controla modul de implementare a proiectului, dacă s-au atins obiectivele proiectului, dacă cheltuielile efectuate sunt destinate exclusiv realizării obiectivelor proiectului, dacă sunt legale, înregistrate în contabilitate și

Dosarul Cererii de rambursare a beneficiarului cuprinde:

- Cererea de rambursare în original;
- Documente justificative.

Dosarul Cererii de rambursare – OI cuprinde:

- Cererea de rambursare a beneficiarului în original;
- Copii după documentele justificative cu mențiunea „Conform cu originalul”;
- Lista de verificare a cererilor de rambursare – OI în original;
- Raportul verificării pe teren;
- Alte documente aferente clarificărilor în original (dacă este cazul);
- Avizul în original și nota de transmitere a cererii de rambursare la AM.

Dosarul Cererii de rambursare – AM cuprinde:

- Cererea de rambursare a beneficiarului în original;
- Lista de verificare a cererilor de rambursare – OI în original și raportul transmis de către acesta privind rezultatele verificării cererii de rambursare;
- Avizul OI în original și nota de transmitere a cererii de rambursare la AM;
- Lista de verificare a cererii de rambursare – AM;
- Alte documente aferente clarificărilor (dacă este cazul);
- Nota de autorizare a cheltuielilor;
- Copii după ordonanțarea de plată și O.P.

La nivelul AM – Serviciul Autorizare POR, se întocmește Dosarul proiectului, care cuprinde:

- Contractul de finanțare în original și eventuale acte adiționale (addendum) în original;
- Dosarele Cererilor de prefinanțare/rambursare (se va întocmi câte un dosar pentru fiecare cerere de prefinanțare/rambursare, care va cuprinde documentele menționate anterior; pe fiecare dosar se va specifica numărul cererii de prefinanțare/rambursare).

justificate de documente. Vor verifica dacă beneficiarii au respectat prevederile contractuale, ale Legislației române în vigoare și a regulilor comunitare în implementarea proiectelor, și vor completa, în acest sens, Lista de verificare a cererilor de rambursare – OI.

Autoritatea de Management va efectua un control constând în verificarea tuturor documentelor justificative prezen-

tate de beneficiar, în aceeași manieră ca acela efectuat de către Organismele Intermediare doar pentru un număr limitat de proiecte, urmărind verificarea sistemului de control la nivelul OI, și un procent de 5%, dar nu mai puțin de 10 contracte de la un OI, având la bază analiza de risc.

Condiții de acordare a prefinanțării

În conformitate cu Regulamentele CE este posibilă acordarea prefinanțării. Prefinanțarea se acordă, conform instrucțiunilor Ministerului Economiei și Finanțelor, numai pentru beneficiarii din sectorul public și organizații non-profit. Sumele vor fi transferate Beneficiarului din bugetul Ministerului Economiei și Finanțelor prin intermediul Unității de plată de pe lângă Autoritatea de Management, respectiv prin intermediul Serviciului Plăți Programe din cadrul Direcției Generale Autorizare și Plăți Programe. Transferurile se vor face prin sistemul trezoreriei publice.

Dimensionarea prefinanțării:

Prefinanțarea se acordă în procent de 15% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare încheiat între OI, în numele și pentru AM POR, și beneficiar.

Prefinanțarea se acordă integral, în funcție de previziunea fluxului de plăți aferent fiecărui proiect, conform contrac-

tului de finanțare încheiat cu beneficiarul.

- contractul de finanțare încheiat între Organismul Intermediar și beneficiar;

- contractul de furnizare de bunuri/prestare de servicii/execuție de lucrări încheiat între beneficiar și un operator economic;

- cererea de prefinanțare, conform contractului de finanțare încheiat între Organismul Intermediar și beneficiar;

- existența unui cont de trezorerie deschis, cu această destinație, în numele Beneficiarului, sau a unui cont în bancă, conform prevederilor legislației în vigoare (pentru organizațiile non-profit). (conform Anexei Identificare financiară). Dobânda netă (dobânda creditoare aferentă contului de prefinanțare minus comisioane) acumulată în acest cont va fi rambursată AM POR, prin deducerea ei din cererea de rambursare finală.

Prefinanțarea acordată din instrumente structurale și/sau din sume de la bugetul de stat se restituie sursei de finanțare din care a fost acordată, dacă nicio justificare privind achiziționarea de bunuri ori servicii sau executarea de lucrări nu a fost furnizată de către beneficiar în termen de 6 luni de la data primirii acesteia sau conform prevederilor contractuale (conform OG 29/2007).

Prefinanțarea se va recupera prin deducții procentuale din fiecare Cerere de rambursare, astfel:

deducțiile vor începe cu prima Cerere de rambursare, și deducțiile vor fi făcute în procent de 25% din suma eligibilă a fiecărei Cereri de rambursare (excluzând plata TVA), până când prefinanțarea va fi restituită în totalitate, suma aferentă prefinanțării se recuperează integral înainte de ultima cerere de rambursare. Dacă prefinanțarea nu a fost restituită înainte de efectuarea plății finale sau înainte de rezilierea contractului, diferența rămasă nerecuperată va fi plătită de către Beneficiar în contul AM POR, în termen de 30 de zile de la notificarea transmisă de AM POR.

Beneficiarul care primește prefinanțare în cadrul contractelor cu o perioadă de implementare de până la 2 ani trebuie să transmită cel puțin o Cerere de Rambursare în termen de 6 luni de la primirea acesteia. Pentru contractele cu o perioadă de implementare mai mare de 2 ani, Beneficiarul trebuie să transmită cel puțin o Cerere de Rambursare în termen de 1 an de la primirea prefinanțării. În cazul nerespectării acestei condiții, Beneficiarul are obligația rambursării întregii sume reprezentând prefinanțarea primită.

Operațiuni anterioare efectuării plății prefinanțării

După încheierea contractelor de finanțare cu beneficiarii, OI introduce informațiile aferente în SMIS (conform Procedurii SMIS) și transmite lista contractelor semnate, precum și un exemplar în original al contractelor Direcției Generale Autorizare și Plăți Programe. Pentru identificarea cu ușurință a fiecărui contract, numărul de referință acordat se înscrie pe fiecare contract, iar pe bibliograful ce conține toate dosarele contractului se aplică o etichetă ce are tipărit: Denumirea Programului Operațional; Denumirea axei prioritare; Denumirea domeniului de intervenție; Codul proiectului; Denumirea beneficiarului; Titlul proiectului.

Întocmirea cash-flow-ului de prefinanțare

Beneficiarul transmite Organismului Intermediar o Notificare privind depunerea cererii de prefinanțare, pe baza contractelor estimate a se semna în trimestrul următor și pentru care dorește să primească prefinanțare. Notificarea se transmite OI până pe data de 1 a ultimei luni a trimestrului, pentru trimestrul următor. OI centralizează notificările primite de la beneficiari și transmite Direcției Generale Autorizare și Plăți Programe – Serviciul Plăți Programe, până pe data de 8 ale lunii, un Cash-flow centralizat de prefinanțare, însoțit de o adresă de înaintare semnată de către conducătorul Organismului Intermediar. Trimestrial, până pe data de 15 ale lunii, Direcția Generală Autorizare și Plăți Programe – Serviciul Plăți Programe centralizează notificările primite de la Organismele Intermediare și transmite Autorității de Certificare și Plată și Plată pe suport de hârtie semnat și în format electronic un Cash-flow centralizat de prefinanțare (Anexa 7.6.4.2.4), însoțit de o Notificare privind prefinanțarea, aprobată de către Șeful Serviciului Plăți Programe și avizată de către Directorul general. Cash-flow-ul în format electronic va fi transmis și Șefului Serviciului Autorizare POR.

Autoritatea de Certificare și Plată efectuează verificarea documentelor și informează în scris Autoritatea de Management privind sumele aprobate pentru finanțare printr-o Scrisoare de informare către AM. Modalitatea de solicitare și transfer lunar a fondurilor aferente prefinanțării din contribuția UE și din contribuția de la bugetul de stat sunt detaliate în Procedura de solicitare a fondurilor. |

Propunere de modificare a Regulamentului de acces la profesiunea de expert contabil

Ministerul Finanțelor a publicat spre dezbateră publică Proiectul de Hotărâre pentru modificarea și completarea Regulamentului privind accesul la profesia de expert contabil și de contabil autorizat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 227/2008. Inițiativa guvernamentală survine în urma demersurilor Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România care a transmis Ministerului Economiei și Finanțelor, cu adresa nr. 3155/50.889/2008, propuneri pentru modificarea și completarea Regulamentului privind accesul la profesia de expert contabil și de contabil autorizat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 227/2008, propuneri menite să asigure cadrul legal pentru trecerea membrilor CECCAR de la profesia de contabil autorizat la cea de expert contabil. „Principala modificare vizează contabilii autorizați,

membrii activi ai CECCAR care, ulterior promovării examenului de contabil autorizat, îndeplinesc condiția de studii superioare pentru a accede la categoria profe-

sională de expert contabil, să susțină examenul de admitere la stagiul numai la disciplinele: contabilitate, audit, evaluarea economică și financiară a întreprinderilor

www.bileteavion.ro

Stop căutărilor. Start călătoriei!

Bilete Avion

și expertiza contabilă. Această propunere de modificare se bazează pe faptul că persoanele respective au promovat deja anumite probe cu ocazia susținerii examenului pentru obținerea calității de contabil autorizat. Propunerile privesc și unele corelări între textul Regulamentului și textul anexelor la Regulament – se menționează în proiectul amintit. Prezentăm, în continuare, textul inițiativei guvernamentale: „Regulamentul privind accesul la profesia de expert contabil și de contabil autorizat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.227/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.187 din 11 martie 2008, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 12, se introduce un nou articol, articolul 121, cu următorul cuprins:

Art. 121. – Contabilii autorizați, membri activi ai Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, care ulterior îndeplinesc condiția de studii pentru a accede la profesia de expert contabil, susțin examenul de admitere la stagiul la disciplinele: contabilitate, audit, evaluarea economică și

financiară a întreprinderilor și expertiza contabilă.

2. După articolul 15, se introduce un nou articol, articolul 151, cu următorul cuprins:

Art.151. – Pentru situația prevăzută la art.121 durata pentru elaborarea răspunsurilor este de 4 ore.

3. La anexa nr. 1 la Regulament, sintagma „contabil autorizat cu studii medii/studii superioare“ se înlocuiește cu sintagma „contabil autorizat“.

Hotărârea Guvernului nr. 227/2008 pentru aprobarea Regulamentului privind accesul la profesia de expert contabil și de contabil autorizat cu modificările și completările aduse prin prezenta hotărâre, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare. Menționăm faptul că potrivit HG nr. 227 din 2008 – aflată încă în vigoare – printre disciplinele de concurs se aflau contabilitate, fiscalitate, drept, evaluarea economică și financiară a întreprinderilor, audit, expertiza contabilă și doctrina și deontologia profesiei contabile, iar pentru admiterea la stagiul în vederea obținerii calității de contabil autorizat: contabilitate, fiscalitate și drept. |

GUVERNUL ROMÂNIEI HOTĂRĂȘTE

pentru modificarea și completarea Regulamentului privind accesul la profesia de expert contabil și de contabil autorizat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 227/2008

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 3 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

ART. I.

Regulamentul privind accesul la profesia de expert contabil și de contabil autorizat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 227/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 11 martie 2008, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 12, se introduce un nou articol, articolul 121, cu următorul cuprins:

„Art. 121. – Contabilii autorizați, membri activi ai Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, care ulterior îndeplinesc condiția de studii pentru a accede la profesia de expert contabil, susțin examenul de admitere la stagiul la disciplinele: contabilitate, audit, evaluarea economică și financiară a întreprinderilor și expertiza contabilă.“

2. După articolul 15, se introduce un nou articol, articolul 151, cu următorul cuprins:

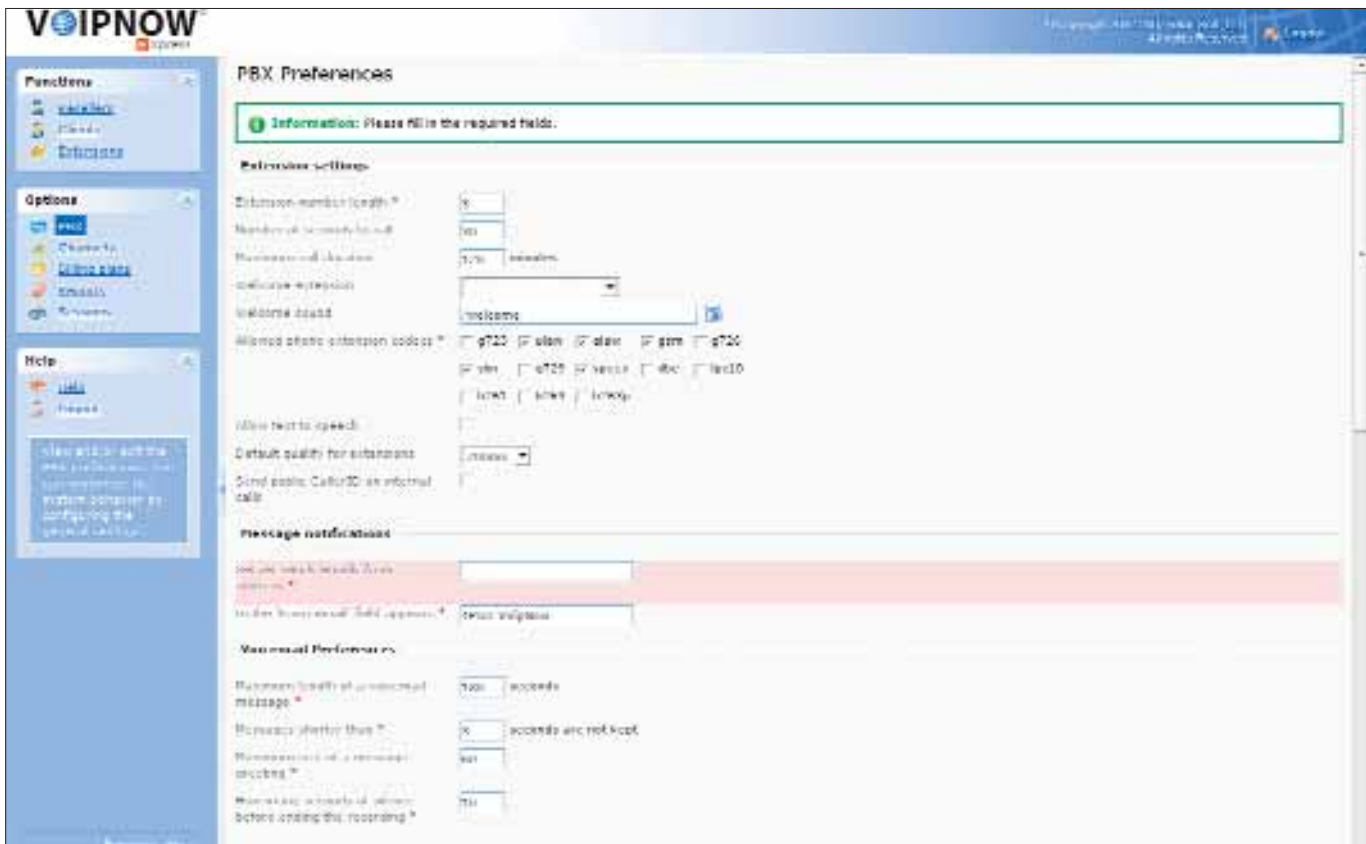
„Art.151. – Pentru situația prevăzută la art.121 durata pentru elaborarea răspunsurilor este de 4 ore.“

3. La anexa nr. 1 la Regulament, sintagma „contabil autorizat cu studii medii/studii superioare“ se înlocuiește cu sintagma „contabil autorizat“.

ART. II.

Hotărârea Guvernului nr.227/2008 pentru aprobarea Regulamentului privind accesul la profesia de expert contabil și de contabil autorizat cu modificările și completările aduse prin prezenta hotărâre, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

**PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU TĂRICEANU**

Rack-Soft, funcții de apelare telefonică pe Internet prin VoipNow Browser Module

Rack-Soft a lansat VoipNow Browser Module, un utilitar pentru browser care oferă funcții de apelare telefonică printr-o simplă apăsare pe un număr de telefon prezent într-o pagină Web vizitată de către un utilizator al 4PSA VoipNow. Modulul software caută numerele de telefon din cadrul paginilor Web și le marchează astfel încât să poată fi apelate imediat. 4PSA VoipNow Browser Module este disponibil pentru Microsoft Internet Explorer™, o versiune pentru Mozilla Firefox fiind în dezvoltare. Noua aplicație software integrează 4PSA VoipNow cu orice aplicație Web disponibilă pe piață, cum ar fi software-ul de tip CRM, ERP, serviciile de e-mail online, aplicațiile intranet, magazinele online etc. Modulul de browser este compatibil cu paginile Web dinamice care folosesc tehnologii AJAX și mărește productivitatea angajaților care utilizează intens telefonul, cum ar fi agenții de vânzări, specialiștii în cercetarea pieței, personalul care lucrează cu publicul etc. „Am creat acest software pen-

tru a crește numărul de soluții ce pot fi folosite cu 4PSA VoipNow. În cazul aplicațiilor accesate prin browser, integrarea se face direct prin acest modul. Acest

mod de integrare oferit în premieră constituie o garanție că VoipNow va putea lucra chiar și cu aplicații Web care nu au fost lansate încă pe piață. Noul modul poate fi descărcat de pe site-ul Rack-Soft de către orice utilizator al VoipNow. Prin această inovație clienții nu trebuie să plătească costuri ridicate de integrare, nu trebuie să se preocupe de suportul pentru telefonie al software-ului utilizat și nici nu trebuie să efectueze setări complicate. Imediat după configurarea modulului, acesta va lucra în același mod cu orice aplicație disponibilă în browser“, a declarat Bogdan Cârstoiu, director general Rack-Soft. VoipNow Browser Module poate fi descărcat de la <http://www.4psa.com/getvoipnowbm> și utilizat în mod gratuit. Software-ul poate rula numai prin asocierea cu interfața 4PSA VoipNow Call API. Furnizorii care folosesc platforma 4PSA VoipNow pentru a oferi servicii PBX pot redistribui acest modul către clienții lor fără a fi necesară plata niciunor taxe de licențiere. |

Noul Check Point VPN-1 VE protejează aplicațiile în mediile virtuale

Check Point® Software Technologies Ltd., liderul mondial în securitate internet, a anunțat lansarea VPN-1® Virtual Edition (VE), care oferă aceeași securitate pentru aplicațiile virtuale pe care o folosesc companiile din Top 500 Fortune pentru a-și securiza rețelele corporate și centrele de date. Check Point este prima companie care oferă management unificat al securității atât pentru rețelele fizice, cât și pentru aplicațiile virtuale. Virtualizarea mai multor servere într-o singură aplicație creează un întreg nou tip de mediu care necesită noi modalități de protecție a apli-

cațiilor neintegrate și a informațiilor transmise de la un server la altul fără folosirea dispozitivelor de securitate fizice. VPN-1 VE de la Check Point restaurează separarea și securitatea dispozitivelor ca și cum s-ar afla pe servere separate. VPN-1 VE se integrează complet în infrastructura de securitate Check Point a clientului. Astfel, face posibil controlul dispozitivelor Check Point și a softului pentru serverele open, dispozitivele „Protejate de Check Point” și VPN-1 VE de la o singură interfață – reducând costul și consolidând managementul.

„Sistemele virtuale sunt o parte a rețelei generale și trebuie să fie protejate de același nivel de securitate oferit pentru dispozitivele fizice”, a declarat Ofer Raz, director platforme și infrastructuri, Check Point. „VPN-1 VE dovedește angajamentul Check Point de a proteja corporațiile pe măsură ce noi tehnologii pătrund în rețea. Arhitectura open de la Check Point oferă clienților securitate fără egal, controlată de la centru, atât în rețelele fizice, cât și în mediile virtuale”, a mai spus Raz.

VPN-1 VE oferă afacerilor și organizațiilor numeroase beneficii, printre care:

- Securizează mediile virtuale cu o soluție preconfigurată care este adaptată mediilor VMware ESX și ESXi pentru a asigura o instalare optimă ușoară;
- Elimină necesitatea unor dispozitive suplimentare de securitate pentru a proteja aplicațiile virtuale. Astfel, reduce costurile;
- Se integrează cu aceeași interfață unificată ca alte gateway-uri de securitate Check Point;
- Îmbunătățește managementul auditului, al service-ului și al riscului prin logare unificată pentru întreaga infrastructură de securitate, inclusiv pentru mediile virtuale;
- Permite instalare rapidă pentru pregătire sau recuperare în caz de dezastru.

„Clienții Check Point pot instala VPN-1 VE, știind că este optimizat pentru mediile VMware”, a declarat William Shelton, director noi produse și soluții, VMware. „Salutăm contribuția Check Point la mai mult de 800 de aplicații virtuale disponibile în mod curent pe piața de aplicații virtuale VMware”, a completat Shelton.

Check Point VPN-1 VE și VPN-1 Power VSX® sunt produse care fac parte din portofoliul de securitate a virtualizării de la Check Point. VPN-1 Power VSX este un gateway de securitate virtualizat care permite providerilor de service controlat și corporațiilor să consolideze până la 250 de sisteme de securitate virtuale – incluzând firewall, rețea privată virtuală (VPN) și prevenire a accesului neautorizat – pe o singură platformă hardware. |

Organizator:

Asociația Română a Agențiilor Imobiliare
www.arai.ro

Congresul Internațional
Imobiliar București
– Ediția a III-a –
Athenee Palace Hilton Hotel

SIB

Salonul Imobiliar București
11 – 14 septembrie 2008

SIB Expo

Expoziția Imobiliară SIB Expo
– Ediția I –
Piața Revoluției

RSVP tel.: +40-21-410.79.62/410.91.03
fax: +40-21-410.91.45; e-mail: events@itsevents.ro

Management
de eveniment:

Partener WEB:

Parteneri media:

www.realestatecongress.ro

Transport ieșit din comun în București

Trupa franceză de teatru stradal „Iltopie“ a revenit la București, cu un proiect inițiat și susținut de Institutul Cultural Român (ICR).

Dacă în urmă cu un an trupa „Iltopie“ propunea o alegorie pe oglinda lacului din Parcul Tineretului, cadrul utopiei urbane semnate anul acesta va fi carosabilul. Astfel, timp de cinci zile, în perioada 27-31 august, artiștii francezi au transformat rutina unei deplasări prin oraș într-o experiență artistică inedită, în care publicul va fi cel călător.

Pasagerii-spectatori au avut la dispoziție trei autobuze din București - un Arboribuz, un High-Life Buz și un Bizarbus, care au prestat, pentru bucureșteni, un transport în comun insolit, mai bine spus „ieșit din comun“. Locuitorii Capitalei au gustat această experiență „deplasării“ regizate și cu ce dispoziție vor ajunge acasă sau la propriul loc de muncă. Evenimentul este organizat de ICR în colaborare cu Regia Autonomă de Transport București.

Formată în 1980 în Camargue, între spații sălbatice și zone industriale, „Iltopie“ este o companie specializată în acțiuni de „dezordine artistică“ menite să revalorizeze spațiul public. Compania reunește, în jurul Centrului Citron Jaune pe care l-a înființat în sudul Franței, creatori, actori, sculptori, dansatori, muzicieni, inventatori, scenografi și cercetători. |

„Romeo și Julieta“ au ales la Motoare

Pentru că „Romeo și Julieta sunt adevărul nostru“, pentru că „Romeo și Julieta suntem noi“.

„Noi, care vrem să schimbăm lumea. Noi, care suntem liberi să iubim“ (Antoaneta Cojocaru), Festivalul de Teatru „Undercloud“ a inclus în programul său și spectacolul „Romeo și Julieta“ de William Shakespeare.

Așadar, pentru a vă reaminti „ce simțeați la primul sărut, cum erați la prima întâlnire, cum e să te doară orele care mai trebuie să treacă, până să o vezi“, la Terasa Motoare / Lăptăria lui Enache, piesa Marelui Will vă va ajuta să vă... teleportați în propriul trecut, mai mult sau mai puțin îndepărtat.

Totul va fi posibil cu ajutorul actorilor: Antoaneta Cojocaru, Andrei Pandele, Ela Ionescu, Rodica Ionescu, Irina Duța, Bogdan Dumitrescu, Mihai Marinescu, Mihai Cuciumeanu, Florin Lăzărescu / Adrian Anghel. Regia spectacolului este semnată de Ioan Cărmăzan, coregrafia Ioana Marchidan, muzica îi aparține lui Vlaicu Golcea, iar costumele poartă marca Romanița Iovan. |

„Regina Maria și Marea“ la bordul Fregatei „Regina Maria“

O expoziție atipică, organizată de Administrația Prezidențială, Muzeul Național Cotroceni, Statul Major al Forțelor Navale, Fregata „Regina Maria“, în colaborare cu Academia Navală „Mircea cel Bătrân“ – Constanța și Muzeul Marinei Române – Constanța a fost vernisată vineri, 8 august 2008, la bordul Fregatei „Regina Maria“, în Portul Militar Constanța. Cu titlul „Regina Maria și Marea“, expoziția marchează „Ziua Marinei Române“ și împlinirea a șapte decenii de la moartea celei mai iubite regine a românilor. Personalitatea Reginei Maria va fi evocată prin intermediul exponatelor prezentate – fotografiile și cărțile poștale care o înfățișează pe regină în diverse ipostaze, cărți scrise de regină sau cărți ce poartă autograful reginei, machete de nave și alte obiecte. Expoziția a fost vizitată în perioada 9-10 august 2008, la bordul Fregatei „Regina Maria“ – în Portul Militar Constanța.

Supranumită de popor „Mama răniților“, „Regina-soldat“, pentru atitudinea ei de bravură din timpul Primului Război Mondial, când, alături de doamnele de la curte, a lucrat pe front în spitale de campanie sau a coordonat activitatea unei fundații de caritate, Regina Maria (1875-1938) – consoarta regelui Ferdinand și regină a României – născută Maria Alexandra Victoria, a fost fiica ducelui Alfred de Saxa Coburg și Gotha (cel de-al doilea fiu al Reginei Victoria) și a ducesei Maria Alexandrovna, unica fiică a Țarului Alexandru II al Rusiei. Așadar, Prințesa Maria a fost nepoata reginei Victoria a Marii Britanii, nepoată a Regelui Edward al VII-lea și verișoară primară a Țarului Nicolae al II-lea și a Regelui George al V-lea. În calitate sa de regină a românilor și sfetnic al regelui Ferdinand, Maria a plecat, la Conferința de Pace de la Paris, pentru cauza românilor, reamintindu-le aliaților occidentali sacrificiul enorm al

Armatei Române. Serviciul adus României a fost unul crucial: așa se naștea România Mare, care reunea provinciile istorice ale Transilvaniei, Bucovinei, Moldovei, Basarabiei și Munteniei.

Regina poetă și colecționară de artă a continuat tradiția Reginei Elisabeta de susținere a talentelor, ajutând cu burse de studiu și bani o seamă de personalități din lumea literară și artistică.

A scris, la rândul ei, Povestiri pentru copii, poezii, a pictat (mai ales acuarele), florile ei preferate fiind crinii și macii. A colecționat lucrări de artă ale unor pictori foarte cunoscuți precum: Arthur Verona, Ștefan Popescu, Kimon Loghi, Cecilia Cuțescu Storck, Nicolae Vermont, Eustațiu Stoenescu; a ctitorit Palatul de la Balcic, pe o stâncă ce iese direct din mare, și a făcut din acesta locul de întâlnire pentru artiștii epocii. Acesta este „portretul“ sumar al celei mai iubite regine a românilor. |

ABONAȚI-VĂ

și economisiți **40%** pe lună față de prețul de pe copertă

Abonamentele se pot contracta la: ● sediul redacției ● oficiile poștale
● filialele RODIPET* ● firmele de distribuție a abonamentelor

* se adaugă taxa de distribuție percepută de firma care facturează serviciul de abonare și distribuție

Dacă nu ați reușit să contactați o firmă de abonamente sau să ajungeți la un chioșc/magazin de presă aveți posibilitatea să cumpărați revista sau să contractați abonamente online, în siguranță, pe site-ul

www.revistaconta.ro

în secțiunile dedicate, completând formularele existente.

Modalități de plată:

Contravaloarea abonamentului se poate achita în contul INTERMEDIA CONCEPT SRL: R095BTRL0410120279973801 deschis la Banca Transilvania – Sucursala Lipscani.

Trimiteți o copie după documentul de plată, împreună cu acest talon completat la OP33, CP144 sau prin fax (021) 316.31.85 până la data de 20 a fiecărei luni (data Poștei) pentru abonamentele aferente lunii următoare.

TALON DE ABONAMENT

Nume și prenume*..... Vârsta..... Funcția..... Compania*..... (se completează pentru abonamentele pe persoană juridică) Perioada de contractare abonament*..... Domeniu de activitate..... CUI*..... Registrul Comerțului..... (se completează pentru abonamentele pe persoană juridică)
Adresa*: Str. nr. bl. sc. et. ap. localitate..... județ/sector..... OP.....
tel. fax..... e-mail..... (*câmpuri obligatorii)

3 luni 22,5 RON 6 luni 42 RON
 9 luni 58,5 RON 12 luni 72 RON

La aceste sume se adaugă taxele poștale în valoare de 1,5 RON/lună x numărul de luni de abonare.

Prin completarea prezentului talon sunt de acord ca datele mele să fie incluse în baza de date cu cititorii revistei **conta**.

Pentru informații și sesizări privind distribuția și contractarea abonamentelor ne puteți contacta la telefoanele: 031/105.01.27; 031/105.01.28; 031/105.01.29

Politica

Reducerea conflictului

Discuțiile cu privire la reducerea conflictului...

Companii... hotarari sa fuzioneze

Companiile din România sunt hotarari să fuzioneze...

Business Style

Bijuteriile marca Omega vor străluci și la București

Florin Marin: Nu crezi în tandrele sau abstracții

C... bijuteriile marca Omega vor străluci și la București...

Marca Fula, hotelul accesibil

Marca Fula, hotelul accesibil... Managementul va adăuga servicii noi...

...și la București... Managementul va adăuga servicii noi...

Economisiți 53% pe lună

tață de prețul de copertă dacă vă abonați astăzi

Abonamentele se pot contracta la: sediul redacției • oficiile postale* • filialele Rodipei* • firmele de distribuție a abonaților* • prin ordin de plată sau mandat postal* • pe site-ul www.curierulnational.ro

Contractarea abonamentului se poate realiza în cadrul SC CURIERUL NATIONAL SA, str. Crăciun Popigianu, nr. 2-4, sector 1, București, RO J40/8805/1992, CUI 159/1521, RO68RZBR0000 0600 0667 3206 Raiffeisen Bank-Amzei. Înmyți copie după documentul de plată, împreună cu talonul alăturat, completat pe adresa SC CURIERUL NATIONAL SA, București, sau prin fax (021) 012.13.00 până la data de 20 a fiecărei luni (data Poștei), pentru abonamentele aferente lunii următoare.

Pentru persoane juridice

• Prețul abonamentului lunar: 10 RON

Pentru persoane fizice

• Prețul abonamentului lunar: 5,9 RON

• Prețul pe trei mule luni: 15,9 RON + TVA de laud

*Se adaugă taxa de distribuție percepută de firma care furnizează serviciul de abonare și distribuție

TALON DE ABONAMENT

Nume și prenume* _____

Vârsta _____ Funcția _____

Compania* _____

(se completează pentru abonamentul de persoană juridică)

Perioada de contractare abonament* _____

Documentul de activitate _____ CUI* _____

Documentul de înregistrare _____ CUI* _____

Registrul Comerțului _____

(se completează pentru abonamentele pe persoană juridică)

Adresa* (pentru București se adaugă oficiul poștal):

strada _____ nr. _____ bl. _____ sc. _____ ap. _____

Localitate _____ județ _____ țară _____

Telefon* _____ fax _____ e-mail _____

*câștiguri de exemplu: obținerea

Pentru informații gestionarea primelor distribuție și contractarea

abonamentelor, ne puteți contacta la telefon 031.600.91.61

102.163.44 fax: 021.01631.85 021.399.55.00

www.curierulnational.ro

nu se aplică taxa de distribuție percepută de firma care furnizează serviciul de abonare și distribuție

NOU

ACȚIUNI SIMPLU SI MIEI SE ABONATI SI MAI RAPID

Trimiteți prin SMS textul Curierul Național și sunteți abonat.

• numărul 7400

• pentru 1 lună + 1 lună GRATUIT

• cost 1 Euro

• pentru 3 luni + 1 lună GRATUIT

• cost 9 Euro

Oferta este disponibilă telefonic

de un operator pentru subscrierea

serviciului.

Abonamentele comenziate până

la data de 20 a lunii se livrează în acea

lună sau data de 1 a lunii următoare.

*prețul nu include TVA